

No. 19

matizma, moterių ligas ir t.t.

IS AMERIKOS.

REIKALAUJA KASYKLŲ
ISPIRKIMO.

Washington, D. C. Atsakyk-
mas Colorado valstijos kasyklų
savininkai, tame ir Rockefellerio,
nesutikimus su streikuojančiais
pavesti 3-čijų teismui, prieš juos
sukėlė net kongreso atstovus.
Kongresmanas Bryan patarė leis-
ti su prievarta nuo savininkų iš-
pirkti kasyklas, kuriose nuo se-
nai traukiasi streikai, o kurių sa-
vininkai atsisako priimti santai-
kos teismą, ir kad prezidentui bu-
ty leista eksploatauoti išpirktas ka-
syklas ir kad jose rastų darbą pir-
ma dirbė visi darbininkai.

YPATISKA DEMONSTRACIJA.

New York. Žinomas Ameriko-
raštinkas Sinclair, priminimui
milijonierui Rockefelleriui, kad jo
įstaigose dauginanti jo turtus
darbininkai žudo savo gyvastį,
surengė juodai apsidėžiusių mo-
terijų, taigi našių, prieš jo namus
demonstracijas. Vaikščiojimas
juodai apsidėžiusių moterijų prieš
Rockefellerio namus po nr. 26
Broadway, New Yorke jau pra-
sidėjo. Jos, persimainydamos,
vaikščioja dieną ir naktį. Bet ne-
žinia, ar tas daro kokį įspūdį, nes
gaudantiems vien doliaris vien
dolariai ir rupi; kitokių įspūdžių
jie neturi.

BAISI EXPLOZIJA.

Eccles, W. Va. Kasyklų New
River Colliers oloje atsitiko dujų
explozija, o paskui oloje užgimė
gaissas. Iš olos ištraukė 59 sun-
kiai sužeistų darbininkų ir ke-
turis negyvus. 190 kalnakasių už-
bėrė užsidėgusiose olose. Mėgi-
na juos gelbėti, bet prisigriebti
prie jų nebuvo galima. Nėra vil-
ties, kad juos pasisektų išgelbėti.
Gal jie jau negyvi.

MUSIS STREIKUOJANČIŲ
DARBININKŲ SU MILICIJA.

Walsen, Col. Čia buvo smar-
kus musis ginkluotų streikuojan-
čių angliakasių su milicija. Strei-
keriai turėjo karabinius. Kasyk-
lų sargai turėjo dvi kanuolės. Su-
siremime užmušta vienas vyras
ir viena moteris. Į maistų apim-
tą apskritį išsiuntė kariūnė ne
vien prieš streikerius, bet ir prieš
kasyklų sargus ir miliciją, jeigu
jie elgtųsi neteisingai. Kasyklų
savininkai, tarp jų ir Rockefeller,
atsisakė prezidento Wilsono
santaikos teismą priimti, todėl jie
prieš save sukėlė net kongreso
atstovus.

PASKENDO LAIVAS SU
ŽMONĖMIS.

Duluth, Minn. Laikė paskuti-
nių vėtrų, netoli Duluth, didžiam-
jam Superior ežere, pasken-
do su žmonėmis garlaivis "Benja-
min". Įgula susidėjo iš 20 žmo-
nių ir jie visi prigirė. Laivo
skeveldras vilnis išmetė ant krant-
to prie Park Point.

IR SUVIENYTOSE VALSTI-
JOSE KAIPI REVOLIUCIJA.

Forbes, Col. Nereikia Suvie-
nytomis Valstijoms svetur revo-
liucijų įsikišti, nes jų turi na-
mieje. Kalnakasių streikai Kolo-
rado valstijoje ne daug kuom skir-
iasi nuo revoliucijos, nes ir ten
yra kruvinai mušiai. Toks mušis
buvo prie darbininkų šėry. Su-
viai milijonų, kasyklų sargų ir
streikerių pagadino daug kasyk-
lų triobų. Truksta devynių ka-
syklų tarnų, kuriuos užpuolė
streikeriai. Sudegė apie 30 mu-
lų, nes tvartai tapo uždegti. Ra-
do kunus septynių susirėmimų
žmonių.

MILICIJA IŠTRAUKĖ IS
STREIKŲ DISTRIKTO.

Denver, Col. Atsizmėjusi dar-
bininkų skerdynėmis Colorado
streikų distrikte valstijos milici-
ja ištraukė, o jos vieton atėjo re-
guliarinio kariūnė. Prieš iš-
traukimą milicijos buvo kešose
vietose smarkios kruvinos muš-
nės, o smarkiausios buvo Lud-
low'e, kur užmušta ir sužeista
daug žmonių, o tame ir moterij
ir vaikų. Dabar tas skerdynės ty-
rinėja koronerio teismas. Lūdi-
ninkai negeriausioj šviesoj per-
sisto milicijos elgimasi. Dr. Har-
vey liudijo, jog matė, kaip mili-
cijos kareiviai aplaistė kerosin
darbininkų šėtras ir jas uždegi-
nėjo. Kasyklų savininkai šaudė
į darbininkus iš kanuolių. Tokiu
būdu privertė ir darbininkus

ginkluotis. Kariūnė vadovas
prisakė darbininkams jam atiduoti
ginklus.

TVANAI.

Bridgeport, Okla. Smarkus ly-
tus pagimdė šiose aplinkinėse
tvanus, kurie labai daug nuosto-
lų pridribo. Upė Canadian išsi-
liejo per krantus ir užliejo dide-
lius laukų plotus. Užtvinę van-
denis išardė plieninį tiltą Chicago,
Rock Island & Pacific geležinke-
lio. Truksta trijų žmonių, kurie
turbut prigirė. Simtai žmonių
turėjo aplėisti savo namus.

REIKALAUJA BAUDIMO
SAMĐANČIŲ MUŠEIKAS.

Washington, D. C. Senatorius
Martin iš New Jersey valstijos
senatė įnešė reikalavimą, kad, ki-
lus streikui, samdanti mušėikas ir
provokatorius darbdaviai būtų
būzdomi, nes jų pasamdyti mu-
šeikos užmušinėja vyrus, mote-
ris, net vaikus.

ŽIEMA.

San Bernardino, Cal. Gegužio
2 d. tarp Kalifornijos ir Nevados
siantė sniego dargana. Tuose
kraštuose žiemos kaipi nebuvo,
o čia dabar pavasaryj atėjo žie-
ma.

NEDRAUGISKAUS STUDE-
TŲ PASIELGIMAS.

Notre Dame, Ind. 200 ameri-
konų studentų čionykščio univer-
sitetą pagriebė du studento mexi-
konu, sumušė juos ir įmetė į
St. Joseph upę. Toks pasielgimas
amerikonų studentų su mexiko-
nais, kurie neveda karo su Ame-
rika, visgi negražus.

KVIEČIŲ IR MILTŲ IŠGA-
BENIMAS.

Daugiausia miltų ir kitus kraš-
tus išgabena Amerika, o ma-
žiausia Rusija, nors kviečių ji iš-
gabena svetur daugiausia. Su-
vienyotose Valstijose Šiaurinės
Amerikos kviečių išgabena 92-
454,000 pudų, o miltų 70,711,000
pudų; Australija—kievių 43,439-
000, miltų 9,071,000; Kanada —
kievių 62,822,000, miltų 9,689-
000 pudų; Vokietija — kviečių
12,500,000, miltų 7,574,000; Ar-
gentina—kievių 160,430,000, miltų
7,701,000; Rytinės Indijos
kievių 60,502,000, miltų 2,539-
000; Rumunija—kievių 81,250-
000 miltų 2,494,000; Rusija —
kievių 239,049,000, miltų 5,117-
000 pudų.

IS DARBO LAUKO.

McIntire, Pa. Pas mus su-
stabdė visas mainas nuo balan-
džio 1 d. Čia yra daug mainų,
kuriose nėra unijos, tai ir tas
kompanijos sustabdė. Kada prad-
dės vėl dirbti jose, nežinia.

Stan. Bieleckis.

Peoria, Ill. Illinois valstijos
skyrus United Mine Workers of
America laiko čia konvenciją.
Tarp kitko, tapo įnešta sumany-
mas sukelti streiką kaipo protes-
tą prieš neteisingą elgimąsi su
darbininkais kasyklų savininkų
Colorado valstijoje.

Chicago, Ill. Sustreikavo ke-
li simtai duonkepių žydiškų ke-
pyklų. Kepyklų savininkai sutvė-
rė specialę organizaciją ir parei-
kalavo, kad darbininkai ją pripa-
žintų. Darbininkai vienok atsi-
sakė ir metė darbą.

Portland, Ore. Darbai čia
dar vis eina negeriausiai, todėl
iš kitų kraštų tegul darbininkai
čia dabar nekeliauja darbo įie-
kodami.

Chicago, Ill. Streikuoja čia
plytynčių darbininkai, ir tas sun-
kia atsiliepia ant darbų murinin-
kų, daildyžių, vežėjų ir dūdų
klotojų.

Charleston, W. Va. Kalna-
kasių unija nuo kasyklų savininkų
pareikalavo 10% didesnių al-
gų kalnakasiams, o 9% operator-
iams.

Philadelphia, Pa. 30 kriaučių
firmų padarė su darbininkais
naujus kontraktus, priėmė darbi-
ninkų reikalavimus; todėl 800
darbininkų grįžta darban.

Canton, O. Wheeling and
Lake Erie geležinkelio Co. pra-
šalino šimtą tarnaujančių, nes, už-

darius kasyklas, sumažėjo prekių
siuntinėjimas.

Cantone sustreikavo 300 prigu-
linčių ir unija daildyžių; nepri-
gultini ir unija prie darbo pasi-
liko.

Chicago, Ill. Studebaker te-
atre prieš patį perstatymą sustrei-
kavo išvedžiojanti publika į vie-
tas tarnai. Apie tukstantis teat-
ro lankytojų turėjo laukti, kol
teatro kompanija surado strei-
kautojų.

Charleston, W. Va. Sustrei-
kavo 10,000 angliakasių Kanaw-
ha distrikte. Darbininkai reika-
lauja didesnių algų ir unijos pri-
pažinimo. Streikai gali išsipla-
tinti Point ir Cabin Creek dist-
riktuose.

Chicago, Ill. Sustreikavo tar-
naujanti 200 didelių Chicago res-
tauracijų Loop distrikte. Streikuo-
ja tarnaujanti šešių Eftingo res-
tauracijų, 8 Knabo ir 6 Powerso.

Zinios apie Karą.

I Vidurinės Amerikos republi-
kai Guatemala atkako daug iš
Meksiko pabėgusių amerikonių.

Londono laikraščiai garsina,
buk Huertos generolas Maas ren-
ka kareivius ir mano įsiveržti į
Suvienytas Valstijas. Bet jeigu
generolas Maas neįstengė apginti
Vera Cruz nuo tukstančio išli-
pusių ant kranto Amerikos ju-
reivių, tai apie įsiveržimą Ameri-
kon jis ir sapnuoti negali.

Suvienytų Valstijų karo minis-
teris Garrison pagarsino, jog su-
verta admirolo Fletcher civiliš-
ka mieste Vera Cruz valdžia ta-
po panaikinta ir jos vieton tapo
paskirta militariska valdžia. Visi
pirma paskirti civiliškieji valdi-
ninkai rezignavo.

Vokiški garlaivis "Marie" at-
gabeno į San Diego, Kaliforni-
joje, 259 iš Meksiko pabėgusių
amerikonų ir kitų kraštų pilie-
čius, kuriems grėsė pavojus nuo
nekenčiančių amerikonių Meksiko
gyventojų. Bėganti turėjo slėp-
tis angliškame konsulate. Gu-
bernatoriaus valstijos Cailma vie-
soj kalbą siundė gyventojams ant
amerikonų, šaukdamas: "užmušti
gringus!"

Vokiški laikraščiai aiškina
išsikisimą Pietinės Amerikos re-
publikų su taikymu Suvienytų
Valstijų su Meksiku, kaipo pro-
testą prieš Suvienytų Valstijų
išvilkta Monroe doktriną; norima
Suvienyotoms Valstijoms atimti
tiesą atstovauti lotyniškas re-
publikas. Prie trijų republikų
Piet. Amerikos, siulančių tarp-
ninkystę, prisidėjo taipgi Peru ir
Amerikos suverta Kuba.

Meksiko revoliucionierių vado-
vai Carranza ir Villa nemano
priešintis amerikonomis dėl Vera
Cruz užėmimo, arba ir kitų Hu-
ertos rankose esančių pietinio
Meksiko miestų. Stoti jie žada su
ginklu prieš amerikonus vien ta-
syk, jeigu jie mėgintų veržtis į
revoliucionierių apvaldytas šiau-
rines Meksiko valstijas.

I Vera Cruz transportiniai lai-
vai atgabeno pėstininkus
penktos brigados ir juos išsodino
ant kranto. Tie pėstininkai
ir jų vadovas generolas Funston,
užims vietą apvaldytųjų miestą
kariškų laivų jureivių, kurie su-
grįs ant savo laivų.

Meksiko revoliucionieriai įžen-
gė į miestą Piedras Negras ir
nepatiko nei jokio pasipriešini-
mo. Mažas Huertos garnizonas
pabėgo į Suvienytų Valstijų pu-
sę.

Iš fortio San Juan d'Uitra, Su-
vienytų Valstijų pusėj, paleido
325 mexikonus, kurie buvo su-
imti, nes nei jokio jų prasizen-
gimo nesusekė. Pasirodė vien,
kad Huerta norėjo juos kariūne-
nėn paimiti.

Buvęs Pietinės Amerikos
republikos Kolumbijos presiden-
tas, generolas Rafael Rayez, at-
siliepė į Meksiko prezidentą Hu-
erta, taipgi į revoliucionierių va-
dovus Carranzą ir Villą, siulyda-
mas, nuraminimui revoliucijos
Meksike, sugrąžinti prezidento vie-
ton išvytą buvusį jos prezidentą
Porfirio Diaz. Bet nežinia, ar
Diaz priimtų prezidento vietą, nes
jis turi jau suviršum 80 metų.

Amerikonai jau suorganiza-
vo į užimtą Meksike miestui
Vera Cruz naują, amerikonišką

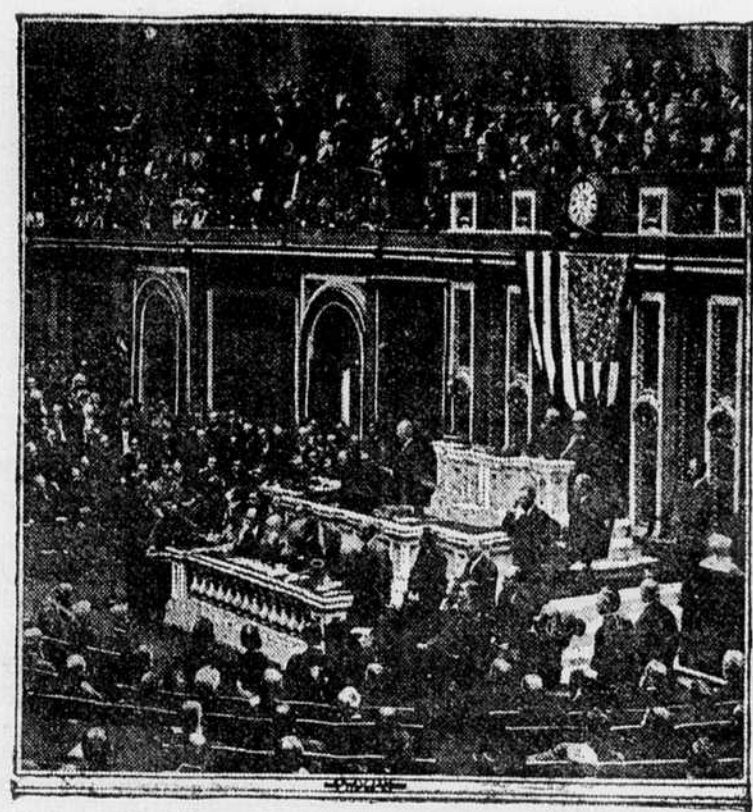

Photo copyright by American Press Association.

Prezidentas Wilsonas skaito Kongresul savo pranešimą, kuriame jis
prašo įgaliojimo pradėti su Meksika karą.

administraciją. Civilišku miesto
gubernatorių tapo paskirtas ži-
nomas Suvienyotose Valstijose ad-
vokatas Robert I. Kerr. Porto
inspektorium išrinktas komendan-
tas Sticney; perdtinui teismo
—advokatas William F. Buckley;
izdo prižūrėtojų — Charles H.
Stewart.

Washington gauta žinia, jog
mieste Cordoba iš kalėjimo išve-
dė ten pasodytus šešis amerik-
onus ir sušaudė; vieną gi sušaudė
mieste Cosamaloapan, 60 mylių
nuo Vera Cruz. Bet nuo Ameri-
kos konsulių patvirtinimo tos ži-
nios nėra.

Nuo Vokietijos pasiuntinio
Meksike Berlio užsienio minis-
terija gavo žinią, jog gyvenan-
ties Meksike vokiečiams nei joks
pavojus negresia; nėra pavojaus
ir kitų Europos kraštų Meksike
gyvenantiems piliečiams, nes gy-
ventojų piktnaudžiavimas vien
prieš amerikonus.

Sulyg žinių, surinktų Ame-
rikos konsulų mieste Chihuahua,
amerikonų nuosavybė Meksike
verta \$1,057,770,000. Jiems prigu-
li ypač kasyklos ir geležinkeliai,
o pačių mexikonų nuosavybė ver-
ta tik \$793,187,242. Anglų nuo-
savybė verta \$321,302,800. I vi-
sokius užsimeimus angliškų pini-
gų įdėta \$780,525,000. Francų
laikraščiai paduoda į visokius už-
simeimus, paskolas, ir francų
nuosavybė įdėtus francų pinigų
gaut ant \$1,000,000,000, bet kon-
sulus mano, kad francų pinigų
ten yra daug mažiau. I kasyklas
francų pinigų įdėta \$143,446-
000.

Washington gauta žinia, jog
Amerikos valdžios pasiūstas
Mexikan rupintis bėgančiais iš
jo amerikonomis Dr. Rayn tapo
sumintas, ir ji, kaipo šnipą, valdžia
rengiasi nužudyti. Užsienio mi-
nisteris Bryan atsisakė į atsto-
vaujantį Meksiką Ispanijos am-
badorių su prašymu užstoti už
Dr. Ryan.

Huerta pritarė taikytojų Mexi-
ko su Suvienyotomis Valstijomis
užnamymui, kad kol trauksis ta-
rybos, karas būtų sulaukytas. Su-
laikyti karą sutinka ir Suvienytų
Valstijų užsienio ministeris Bry-
an. Nuo Carranzos dar atsaky-
mo nėra. Bet, kaip matyti, vietoj
karą sulaukyti, jis rengiasi veržti
Tampico, nes revoliucionierių
pajėgus tapo sudrūtintos 12,000
naujų kariuotųjų. Laukiamas
mušis ir prie Saltillo, kur susirin-
ko kareiviai generolo Velasco,
pasitraukę iš Torreón.

Meksiko karo ministeris
Blanquit gavo žinią nuo genero-
lo Mier, buk Amerikos kariškas
laivas bombarduot Meksiko portą
prie Pacifiko, Manzanillo. Bet
Amerikos laivų ministeris abe-
joja apie teisingumą tos žinios,
nes laivai panašaus paliepmo ne-
turėjo.

Meksiko revoliucionierių vado-
vas Carranza pranešė apsiėmu-
siems taikyti Ameriką su Meksiku
Pietinės Amerikos republikų at-
stovams, jog jis pritaria taikymui
ir pasizadėjo taikymo tarybose
dalyvauti.

Taikytojai išsiskyrė, kol trauksis
tarybos, taip iš Amerikos, kaip
iš revoliucionierių ir Huertos
pusės, pareikalavo karo sulauky-
mo. Suvienytų Valstijų valdžia

sutiko karą sulaukyti; pritaria
tam ir Huerta.

Taikytojai, ambasadoriai Piet-
inės Amerikos republikų, atsisau-
kė ir į didžiasias Europos tautas
su prašymu panaudoti savo įtek-
mę pas Suvienytų Valstijų prezi-
dentą Wilsoną, kad jis ištikro tai-
kymui pasiduoti, taigi kad Hu-
ertai persunkti išlygų nestatyty,
nes pažeminančias išlygas atmes
Huerta ir sulaukyti nebus galima.

Pietinių republikų atstovai,
užsiėmę taikymu Amerikos su
Meksiku, mato gerai, kad sulauky-
ti bus nelengva, nes Suvienytų
Valstijų prezidentas vis reikau-
ja, kad Huerta nuo prezidento
vietos pasitrauktų, o Huerta ne-
norės prauktis iš Meksiko tautiško
rumo.

Meksiko mieste buvo išpli-
nėti atsisaukimai kviečianti "iš-
mušti visus gringus," taigi ame-
rikonus. Atsisaukimuose jiems
prinetama užmušinėjamai mexi-
koniskų moterij ir vaikų.

Užėmę miestą Saltillo, kur
yra Huertos kariūnės garnizo-
nas, revoliucionieriai mano
traukti tiesiog į Meksiko sostinę
ir ten padaryti galą Huertos val-
džiai.

Giminės užmušto Meksiko pre-
zidento Madero siulo revoliuci-
onierių generolui Villa \$75,000
auksu, jeigu Huerta bus nuž-
dytas. Bet Villa taip nekenčia
Huertos, kad jis ir be dovanos
jam galą padaryty, jeigu gautų
savo rankas pagriebti.

Mieste Juarez revoliucionie-
riai pagarsino žinią, buk mieste
Saltillo Huertos kareiviai per tris
dienas skerdė svetimų kraštų pi-
liečius ir naikino jų turtus. Bet
žinia ta pacina iš ne labai iš-
tikimo šaltinio: revoliucionieriai,
kad sukursčius kitus kraštus prieš
Huertą, jo kareiviams primeta
ir nebutas kaltes. Huertiniai
tuom pačiu atsimoka revoliucio-
nieriams; todėl nei Huertos, nei
Villos ir Carranzos leidžiamoms
žinioms per daug tikėti negalima.

I Vera Cruz atėjo žinia, buk
50,000 revoliucionierių pažadėjo
Huertai stoti prieš amerikonus,
jeigu karas Meksike atsinaujintų
ir amerikonių mėgintų žengti gi-
liau į Meksiko vidurius. Užtai
Huerta žada nebausti jų už su-
kilimą, užtikrina pilną kaltės at-
leidimą.

Huertos kareiviai rengia mi-
nas po geležinkelio tiltais tarp
Vera Cruz ir Meksiko, kad galima
butų į padanges išmesti trauki-
nius, gabenančius Suvienytų Val-
stijų kareivius.

Mieste Meksiko gauta žinia,
buk porte Manzanillo išlėkė į pa-
danges Suvienytų Valstijų lai-
vas. Laivas mat užbėgo ant po-
vandeninės mūšios.

Buvęs Suvienytų Valstijų
prezidentas Roosevelt su savo
sunum sugrįžo į jurių pakrantes
iš Brazilijos vidurių. Roosevelt
ten užtikro indijonų tautą apie
kokią pirmą baltpalvių nieko
nežinojo.

Suvienytų Valstijų admiralas
Howard pranešė, jog žinia Mexi-
ko karo ministerio pagarsinta
apie bombardavimą Manzanillo
yra neteisinga, nes prie Manza-
nillo nebuvo amerikoniško kari-
ško laivo.

Kapitonas hollandiško pasatė-

rinio garlaivio Andijk padavė
francuziskam pasiuntiniui Wash-
ington skundą dėl to, kad ji prie
Vera Cruz sulaukė Amerikos ka-
riško laivyno vadovas ir neleido
prekių ten iškrauti.

Laikraščiai paduoda, buk nuo
Amerikos kariškų laivų tapo iš-
sodinti jureiviai porte Salina
Cruz. Buk laivo kapitonas pagaz-
dino bombardavimu miesto, jeigu
butų kliudomas amerikonomis iš-
lipimas. Bet Amerikos laivyno
ministeris tam netiki, nes laivai
neturėjo ten ant kranto siųsti ju-
reivius.

Meksiko vidaus ministeris Dr.
Ignacio Alcocer atsisakė į visus
provincijų gubernatorius su pra-
šymu prikalbėti revoliucionie-
rius nekariaut su Huerta, bet vi-
siems stoti prieš Mexikan be pa-
mato įsiveržusius amerikonus.
Visiems revoliucionieriams siu-
lomas atleidimas, jeigu jie stos
prieš amerikonus.

Mieste Meksiko suareštavo ke-
lioliki turtingų produktų parda-
vintojų už savo noru pakėlimą
produktų kainų. Meksike mat val-
džia paskiria produktų kainas ir
pardavinėtojams nevalia imti
brangiau. Panašią tvarką įvesti
ne pro šalį butų ir Suvienyotose
Valstijose.

Revoliucionierių vadovas ge-
nerolas Murgia su 1,200 kariuot-
jų atėjo į miestą Piedras Neg-
ras. Atsivedė ir 325 Huertos ka-
reivius, nelaisvėn paimtus laike
mušio prie Allende. Apart karei-
vių, i generolo rankas pateko:
penkios kanuolės, 1,800 karabinių,
penkios revolverinės kanuolės ir
300,000 patronų.

Su mina Manzanillo porte
tapo paskandytas mexikoniskas
garlaivis "Luella." Spėjama, kad
norėta paskandyti Suvienytų Val-
stijų karišką skraidulį "Ra-
leigh," bet tamsoj apsirinkta.

Mieste Meksiko staiga pasimirė
Queretavo katalikiškas vyskupas
Manuel Rivera, laike neprielanki
Suvienyotoms Valstijoms demon-
stracijų.

I Vera Cruz atėjo žinia, buk
generolas Huerta pasirengęs re-
zignuoti, jeigu jam leista bus
liuosai užsienin iškliauti.

IS VISUR.

Rusiški fanatikai "juodašim-
čiai" Kieve atsisakė prie ge-
nubernatoriaus ir Rusijos vidaus
ministerio su reikalavimu, kad
valdžia Mažrusijoj uždraustų
vartojimą rusinų kalbos, nors
Mažrusija yra rusinų apgyventa
ir jų yra apie 20 milijonų; kad
uždarytų visas rusinų draugoves,
taipgi rusinų ir lenkų laikraščius,
leidžiamus Mažrusijoje. Bet kas-
žin, ar vidaus ministerija, nors ir
neuzkencia rusinų ir jų kalbos,
galės tą kvailą reikalavimą išpil-
dyti. Reikia apie tai ačejoti.
Kalbos didelės tautos rankos pa-
mojimu išnaikinti negalima.

Ispanijos sostinėj Madride,
laikė perstatymo Tortosie teatre
kas ten suriko "dega" ir tuom pa-
gimdė paniką; žmonės su sykiu
pradėjo veržtis laukan. Susigru-
pime suvisu sumanyti keliolika
žmonių, o 28 tapo sunkiai su-
mankyti.

Italijos laikraščiai, kaip ir ki-
tų romaniskų kraštų, smarkiai
peikia Amerikos užpuolimą ant
Meksiko. Nors tarp romaniskų
tautų buvo nesusipratimų, buvo
nemažai ir karų, bet visgi jos vie-
na kitai pritaria, o Amerika yra
svetimos, germaniškos kilmės,
tautos kraštas.

Ryman atėjo žinia, jog Abi-
sinijos generolas Ras Ghargi įsive-
rė su 50,000 gerai apginkluotų
abisiniečių į Italijos valdybą
Erstračą. Su šita valdyba Itali-
jai nesiseka. Jau kartą ten buvo
išnaikinta veik visa ten buvusi
itališka kariūnė, su kuria norė-
ta užkariauti visą Abisiniją, o jos
išnaikinimui vieno mušio pakako.

Francuzas išradėjas Turpin,
išradęs sprogstančią medegą "mi-
linitą," išrado naują paraką, daug
parankesnę už dabar vartojamą
Francuzijos kariūnėms. Nauja-
sis parakas yra tris kartus pi-
gesnis; eksploduoja jis prie tem-
peratūros 115° Celsiusio termome-
tro; todėl netikėtos eksplozijos
atsitikti negali, kaip tai dažnai
atsitinka su dabar vartojamu.

„Besiginklavimas Europos
tautų jau visiems įgriso, bet be-
siginklavimas nesiliauja. Fran-
cuzija laivyno ir kariūnės rei-
kalams šimet paskyrė 2 milijardu
frankų, o karo ministeris vėl rei-
kalauja daugiau pinigų naujoms
kanuolėms. Vokietija, noroms
nenoroms, turi taipgi dauginti sa-
vo kariūnėms; bet kad tam reikia
daug pinigų, tai tas taupius vo-
kiečiams nepatinka. Vokietijoj
todėl atsiranda vis daugiau šali-
ninkų susitaikymo Vokietijos su

Airioj, Ulsterio apskrityj dar
vis nenusiramino; todėl valdžia
Belfast atsiuntė penkis didelius
mušio laivus.

Paslaptu Vokietijos cieso-
riaus paliepmu, Vokietijos kariū-
nės aficerams uždrausta, įle-
skant apsigėdinti moterij, nau-
dotis pagalba suvedančių poras
biurų.

Londonė, važiuojant karaliu
gatve, narsi sufragetė metė į ka-
rietą suvyniotą popierą, kuri pa-
taikė vežėjui į galvą. Popierio
toj buvo reikalavimas, kad kara-
lius pasirupintų suteikti mote-
rims balsavimo tiesas.

Dubline, Airijos sostinėj al-
riai iškilmingai apvaikščiojo 120
metų sukaktuves paskutinio jų
nepasekimojo suk

Francuzija Austrijos kaisiais, Francuzijai siūloma sugrąžinti nuo jos 1871 m. atimtas provincijas Alzatiją ir Lotaringiją ir leisti jiems užimti Luxemburgą ir Belgiją, jeigu ji leis vokiečiams paimti vokiečių apgyventą Austrijos dalį. Rusija gauti Galiciją ir šiaurinę Bukovinos dalį ir rusų apgyventą Vengrijos dalį. Butų padidintos Serbija ir Rumunija, o magyarių apgyventą Vengrijos dalis pasiūlysiu. Bet kol gyvas senas Austrijos cėsorius, dalinti Austriją turbut nieks nedrįs, bet jis jau turi 84 metus ir dabar serga, tai ilgai jau negyves; jam mirus, gal ateis laikas Austrijos dalinimo.

Galicijoje, netoli Krakovo išdegė didelis kaimas Zembrzyce. Išdegė 100 ukių; sudegė ir 8 žmonės.

Rusija paleido 400,000 atitarnavusių kareivių, kuriuos buvo palaikiusi, bet sumobilizavo 700,000 atsarginių. Dabar Rusija po ginklų turi suvėrus 2 milijonų kareivių; ji mat stengiasi po ginklų turėti vis tiek kareivių, kiek jų turi drauge paimtos: Vokietija, Austrija ir Italija. Skubina ji dirbdinti ir milžiniškus mušio laivus, vietoj japonų išaukintų ir paimtų; didelių laivų skaitlumi ji nori Ameriką pavyti.

Sugrįžo Vokietijon iš savo kelionių Pietinėje Amerikoje Vokietijos cėsorius brolis kunigaikštis Heinrich. Ar jam pasisekė Pietinės Amerikos respublikas labiau su Vokietija suartinti, nežinia. Bet ir be kunigaikščio kelionių Brazilijon, Čilijon ir Argentinoj Vokietija nemažą turėjo įtakę, didesnę gal negu Sąjungtos Valstijos.

Hamburgo garlaivių kompanija išmėginę naują pasąžerintį garlaivį "Waterland", kuris bus didžiausias garlaivis ant svieto. Plaukė jis su greitumu 26 mazgų į valandą. Mašinos jo turi 90,000 arklių pajėga.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS DETROIT, MICH.

Balius. Prakalbos. Balandžio 25 d. šv. Onos draugystė turėjo balių. Ten pat buvo skrajantį krasa. Žmonių (jaunuomenės) prisirinko pusėtinai. Balandžio 26 d. naujai susitvėrusi 157 kuopa (SLA? Red.), nors jau ir labai ją slopiną iš visų pusių šmeizimais (ji turi net vardą "tautiskieji socialistai"), tačiau veikla kiek išgali ir toliau dar ketina praplauti savo programą: skaitys lekcijas iš gamtos sryties, senovės istorijos ir t.t. Kuopa turėjo parengusi prakalbas su deklamacijomis. Kalbėjo pp. D. J. Kasparka ir Šimkevičius. Pavyko puseitina. Deklamacijos kai-kuriais taip pat pavyko gerai. Gegužio 1 d. vietiniai lietuviai rengėsi prie iškilmingo tos dienos apvaikšiojimo. Brolis.

IS BRIGHTON, MASS.

Vakaras. Balandžio 22 d. šv. Jurgio pašelpinė dr-stė parengė vakarą. Vaidinta 3 veiksmų "Paskutinė Banga" ir "Knarkia Paliepus", vienaveiksmis veikalas. Vaidinti buvo pakviesta vietinė teatrališka kuopa, ir patys vaidinimas atliktas gerai. Bet negalima be griežiausio papiekinimo praeiti po kai-kurių susirinkimų pasilėgimą, kurisai buvo visų mandagumo rubežį netekęs. Taip, vaidinant "Paskutinė Banga", kuomet Kazys valgo vakariene su savo draugu, vienas vyras priejo prie scenos vidurio ir pradėjo šaukti: "Eskite greitai, o padė, rodykit komedijas, nes mums reikia šokti." Nežinia, ar girioje su vilkais, ar tvarte su gyvuliais toki žmonės auga.

Draufika.

IS ROCHESTER, N. Y.

Spaudos atgavimo suaktyvųjų apvaikšiojimas. Balandžio 26 d. šiu metų buvo parengtas labai iškilmingas apvaikšiojimas 10 metų suaktyvųjų nuo spaudos atgavimo Lietuvoje. Apvaikšiojime dalyvavo visos vietinės draugystės. Užmanymą bendrai šią šventę apvaikšioti padavė Tėv. Myl. Draugystės 52 kp.

Susirinkimą atidarė p. Antanas Zimnickas, trumpai paaiškindamas, kokių tikslų yra susirinkimas. Atidarius susirinkimą, tuoj šv. Cicilijos choras uždainavo giesmę "Mės sveikinam."

Visos merginos buvo apsirėmusios tautiškais rubais, kas darė gilių įspūdį. Paskui kalbėjo vietos klebonas, kun. J. Kasakaitis. Jis savo kalboje trumpai perbėgo visą Lietuvos istoriją ir pažymėjo, kokią vargą kentė lietuviai, kuomet rusų valdžia buvo atėmusi jiems spaudą. Paskui vėl dainavo šv. Cicilijos choras. Toliau kalbėjo p. K. Vaivoda. Jis savo kalboje kvietė visus prie mokslo ir apšvietos. Jo kalba publikai labai patiko. Paskutiniu kalbėjo p. S. Klimaitis. Jam jau nebuvo ilgo apie ką kalbėti, ką jisai ir pasakė žodžiais: "Ką aš buvau sumanęs pasakyti, pirmieji kalbėtojai tą viską pasakė." Priegto buvo dar ir deklamacijų. Galop šv. Cicilijos choras sudainavo "Lietuva, Tėvyne Musų." Tuom ir užsibaigė vakaras.

Abelnei, visos vakaras darė gerą įspūdį, visiems labai patiko. Publika nei skirstytis nenorėjo. Rochesterio lietuviai pasistatė savo svetainę. Nors nelabai jį didelė, bet visgi turime savo namelį, kur galime atlikti savo susirinkimus ir apvaikšioti šventes.

J. Čapas.

IS BALTIMORE, MD.

Socialistų veikimas. Balandžio 22 d. vietinė socialistų kuopa parengė prakalbas, į kurias parsikvietė p. Pruseika, "Laisvės" redaktorius, iš Brooklyn. Apie ką kalbėjo nerašysiu, nes socialistų kalbėtojų temos senai visiems žinomos. Kadangi įžanga į prakalbas buvo neapmokama ir priegto dar gretame kambaryje buvo laikomas tuom pačiu laiku unijos susirinkimas, tai žmonių vidutiniškai prisirinko. Pabaigta prakalbos su visai nedideliu klausytojų būreliu, nes, sustojus p. Pruseikai kalbėti ir apskelbus susirinkimo pirmininkui, kad išlaisdoms padengti busį rinkta auką, beveik visi išdumė pro duris.

Antro vakarą toji pati kuopa vaidino vakalą "Gadynės Žaidos." Rolėms buvo parinkti tinkami vaidintojai, tačiau patys vaidinimas gerokai šlubavo. Vaidintojai, matomai, nebuvo užtektinai prisiruošę, nes, scenoje budami, tiesiog nežinojo, kur kuriam reikia stovėti.

Abiejuose vakaruose socialistai uoliai platino savo laikraščius ir knygučes. Pastebėtina, kad didžiausia socialistų malone naudojasi ir daugiausia stengiasi platinti... "Sakė." Platintojų atkaklumas tiesiog įkūrėjo. Apeis visą svetainę vienas "draugas", kaišiodamas kiekvienam po nosį savo tavorą ir iš visų įiegu jį girdamas. Atsidasai lengvai, tikėdamasis, kad jau neklindys tavo ramybės. Bet žiūrėk, jau antras tuom pačiu tikslu susirinkusius kalėdoja! Nesmagumas juo didesnis, matant, kad ne ką naudingo nori tie kalėdojai patiekti, bet tiesiog šlamštą bruką. Rodos, čia pat stovi socialistų "sūlai"—tai turėtų bent gėdytis. Bet... toks toki pažino ir ant alaus pavadinio.

A. Ramutis.

IS CALUMET, MICH.

Streiko atbalsiai. Darbai. Pasibaigus šioms dienomis taip ilgai besitęsusiame vario kasėjų streikui, tapo įvesta nauja tvarka. Kompanija butinai verčia darbininkus dirbti kontraktų sąlygomis. Darbininkai iš naujosios tvarkos nepasidžiaus. Pirmiausia už dieną prie "trailerių" darbininkas gavo \$2.75; prie "timberių" gaudavo po \$2.65. Veikiant naujomis sąlygomis, sunku bus \$2.00 uždirbti. Todėl nieko stebėtino, jei, ką tik šiam streikui užsibaigus, žmonės pradeda kalbėti apie naują streiką, kuris galys šią vasarą iškilti. Žmonės buriu kasdien iš čia važiuoja. Ačiu tam, naujai atvykstantieji darba lengvai gauna. Čia esama daug unijos darbininkų, tačiau kompanija jiems darba atako.

J. Brazauskis.

IS KENOSHA, WIS.

Atitaisymas. Račiuno atsilankymas. "Lietuvos" N16 tilpusioj korespondencijoje apie "Birutes"

dr-jos prakalbas, vienas-antras dalykas korespondento klaidingai paduota. Ten pasakytą, buk p. S. Tananevičiaus jautėsi nesveiku, tai ir kalboje nesilaikęs vienos temos: šokinėjus nuo vieno dalyko prie kito ir niekinęs bažnytines mokyklas.

Kaslink bažnytinių mokyklų niekinimo, tai p. S. T. jūjų ne-niekino, bet sakė, kad mūsų lietuviai steigty tokias mokyklas, kad paskui, pabaigę, galėtų įstoti į aukštesnes.

Ten dar rašoma, buk, antrą kartą pradėjus p. S. T. kalbėti, publika parodė savo neprielankumą, keldamasi ir nešindamasi laukian. Istikrųjų, publika sėdėjo iki pat pabaigos ir savo pasitenkinimą prakalbomis išreiškė p. Tananevičiui garsiu delnų plojimu.

Bal. 22 ir 23 d. pas mus atsilykė p. Račiunas su krutamais paveikslais. Be abejonės, tie paveikslai yra malonus ir naudingas dalykas, bet mūsų kenoshečiai visi to neatjautė: per abu vakarus sėdynės beveik tuščios buvo. Mat, jiems daugiau rūpi karčiamaoji baras alkanūmės trinti.

Bal. 19 d. parapijinėje mokykloje buvo rodomi krutameji paveikslai. Žadama kas nedėdienės rodyti. Pirmą kartą buvo rodomi ir parapijos naudai, o publikos neperdaugiausiai prisirinko.

Daunoras.

IS ATHOL, MASS.

Jaunimas. Balandžio 22 d. tapo susaustas nepaprastas Lietuvos Jaun. Ratelio susirinkimas. Buvo suaukinti nariai, kad apkalbėtų, kaip elgtis, prasidėjus smarkiai agitacijai iš pusės krikščionių, kurių tikslu yra kokių nors būdu išardyti mūsų jaunutę vos tik gimusią jaunimo organizaciją. Pradžioje paaiškino, kam nariai suaukinti, ir visi pakviesta išreikšti savo nuomonę kaslink tolimesnės ratelio takikos. Apkalbėta visai užmetimai, kuriais teikiama rasi pavišinti tūli atholiečiai, išklausa pranešimas delegatų, pasiūstų užkviesti į susirinkimą vietinį kleboną, kuris, kaip delegatai paaiškino, negalės šį vakarą atsilankyti, nes buvęs užkviestas į kokią tai pilninksiminimą. Apsvarsčius plačiai visus L. J. R. reikalus, nutarta prisilaikyti išdirbtro programo, nieko jame nemainant, kaip tik tai, kas buvo pažymėta praėjusio susirinkimo protokole. Vadinasi, L. J. R. pasilieka ant senųjų pamatų.

Nutarta dar gegužio 2 d. parengti šiemetiniams vakarėliu su tautiskais šokiais, žaislais, ir skrajantį jaunią krasa ir kitais margumais. Athol'io jaunimas dar nepratęs prie tautiskų pasilinksminimų, bet su laiku pripras ir, regis, juos pamėgs.

Balandžio 20 d. balandžio atsilauko L. J. R. parengti šokiai, į kuriuos susirinko nemažas jaunimo būrelis. Pelnė iš šokių nepasilikto, bet ir nuostolių — vos keletas centų. Diena buvo ne graži, tai dauguma negalėjo atsilankyti. Atėjus vasarai, gal kada ir į laukus išsprusime pasilinksinti. Tuo tarpu gyvuosime, kaip Dievas duos.

Darbai. Darbai pas mus pastaruoju laikui visai neapka. Dauguma dirbtuvių dirba nepilną laiką. Bedarbių yra nedaug; visgi atsiras vienas-kitas. Patartina iš kitur nevažiuoti darbo čion įieškoti, nes atkeliavusiems sunku gauti, negut moka koki amatą.

Parapija. Girdėtis, buk Athol'io šv. Pranciškaus lietuviska parapija ketinanti nupirkti pliačių bažnyčią ir, kad greičiaus įvykdžius tą sumanymą, vietinis klebonas važinėjęs pas vyskupą Springfielde, kad išgavus pašelpos; bet vyskupas, rodosi, atsakė. Lietuviškoje svetainėje laikyti pamaldas vasaros laiku bus gana vargo: nedidelė salė; antra, labai žema kaip bažnyčia; tai vasarą bus per daug karšta.

Parapija žada parengti bažnyčios nandai "ferus" gegužio 25, 26 ir 27 d. Atsikviesta vargonininkas p. A. Baranauskis chorui sutvarkyti. Tikta giedorių dar neperdaug turima. Merginų nemažai, vaikinių vos trys.

Draugijose. Sukilus blaivininkų tarpe nesutikimams, praretėjo biskų jūjų skaitlūs. Pirmininku išrinkta jaunus vaikus, p. V. Matulis. Iš vyrų priguli draugijos 2 vaikinai ir gal 4 vedę.

Tvarkos susirinkimuose, girdėti, ne perdau, įkai kurie nariai užsilako labai kėlčiai: laike susirinkimų medžiojant bedievius.

Aušros Motinos Dievo vyrų pašelpos draugija nutarė pataisyti estradą savo svetainės sklype. Užėmus viršų bažnyčiai, nėra kurti vaidinimų parengti. Tai, tū, klausimą pakelus viename iš susirinkimų, sutikta pataisyti vaidinimams vietą sklype.

Kar—s.

IS TAUNTON, MASS.

Vietos lietuviai. Nors šiame miestelyje smulkės šventadieniai, lūna uždarytos, bet rudžio mėgėjų subatų pasirūpina svaigalių ir nedėdienių varo "biznį." Bjaurus tai darbas, bet dar bjauriau, kad lietuviai juo užsiima. Nepersenai viena lietuvių, svaigalių pardavėja, už slaptą pardavinėjimą rudžio ištroksimams, teismas įkio 3 mėnesiams kalėjimui ir dar uždėjo \$50.00 baudmės. Svaigalių pardavinėjimui užsiima patys tamsiausi lietuviai, kuriems laikraščio nei nepasitūly, nes, anot jų pačių, jie esą "geri žmonės" ir be laikraščio, o apie draugystę nei neužsimink: užsiminus galiama kartais net pro duris nespėti išsinešti.

Neseniai vietinės socialistų kuopos nariai susirinko pas vieną vietos lietuvių laikyti savo mėnesinį susirinkimą. Iškart leido susirinkimą, bet kuomet pamatė, kad ne poterių kalba, išmetė susirinkusius pro duris. Mat, anot jų, gali dar "piktų dvasių" prievesti su "mitingais." Tai ir vėja lauk....

Ten buvęs.

IS CAMPELLO, MASS.

Vietos lietuviai. Darbai. Šis miestelis yra Brockton'o priemiestis. Lietuvių jame gyvena apie 100 asmenų. Draugijos jokios nors čia nėra, bet daugumas campbelliečių priguli prie Montello (tai yra antras Brocktono priemiestis) draugijų ir apšvietoje neatsilieka nuo kitų miestelių lietuvių.

Darbai Campello, taip ir aplinkiuose miesteliuose: Brocktone, Montello, Bridgewater, Stoughton ir kituos čia prastai; net ir červerykų dirbtuvės, kuriose visuomet darbai eidavo gerai, dabar dirba tik po 3—4 dienas į savaitę. Kitose dirbtuvėse dar prastai su darbas.

Campellietis.

IS MONTELLO, MASS.

Nors sausa, bet nevisai. Diskusantų bėda. Nors šis miestelis "sausas", vadinasi viešų smulkelių nėra, bet norintieji suvilgyti savo išdžiuvusias gerkles gauna užtektinai svaigalių, nes: daugelis namų—tai slaptos smulkės, kuriose per vakarus "linksminamasi," tuštinant bačkutes. Pabaiga tokiom bačkucių tuštinimui, kaip žinome, buna visuomet liudna. Štai balandžio 19 d. tulas J. R., prisigėręs, sumušė savo pačią, už ką tapo suareštuotas, ir teismas nubaudė jį mėnesiu kalėjimo ir dar užsimokėti \$10.00 baudmės.

Bal. 20 d., du vyrai, tuli J. R. B., betuštindami bačkutes, sumanė apžiūrėti ir savo pakaušius—ar kartais netušt? Apžiūrėjimas, matomai, buvo netaip lengvas, nes prisiejo šauktis net policijos ir teismo pagalbos. Teismas visai nekaip pagelbėjo: kiekvieno kišenį padarė \$5.00 lengvesnį.

Bal. 29 d. valdžia pardavė lietuvių R—sko namą. Jis buvo du kartus nubastas po \$75.00 už slaptą svaiginančių gėrimų pardavinėjimą. Toliau to "biznio" negalėjo varyti, nes policija pradėjo jį jį sergeti. Nebuvo, iš kur jį paimti pinigų užvilktiems mokesčiams padengti, ir namas už tai parduota.

Balandžio 26 d. buvo rengiamos, kaip paprastai Liet. T. Namų dr-jos prakalbos, bet susirinkusi publika nubalsavo, kad diskusijų nebutų. Diskusantai, nosis nuleidę, turėjo eiti namon ir negavo progos parodyti "savo mokslo"....

Valstiečio vaikas.

IS BRIDGEVILLE, PA.

SLA. reikaluose. "Pabaigtuvės." Darbai. SLA. 3-čias apskritis, veikiantis Pittsburch'o apiepinkėse, gegužio 17 d. turės antrą savo kuopų atstovų susirinkimą.

Darbštesnėji SLA. 90-tos kuopos nariai buvo sumanę parengti balių išvakaro prieš susivaziavimą. Tačiau, atsisvegiant į tai, kad balius parengiant kas daug lėšuočių, o darbai tuom tarpu eina gan silpnai, nutarta balius rengimą atidėti tolimesniais laikais. Vieton balius išvakaro, žadama, susivaziavimo posėdžiams pasibaigus, patiekti atstovams ir svečiams programą, susidedantį iš prakalbų, deklamacijų ir dainų. Dainuoti pakviestas iš Esplen Pittsburch'o šv. Vincento parapijos choras, p. K. Sabonio vadovaujamas. Choras žadada patiekti daug gražių dainų. Kadangi šin vakarėlinį įžanga neapmokama ir galima kiekvienam ateiti, tai bridgevillečiams vertėtų pasinaudoti progą.

Jau žinoma, kad kasyklos buvo nuo balandžio 1 d. tulam laikui sustojusios. Vėlykų subatose buvo gauta paskutinė "pėdė." Išmintingi žmonės, matydami, kad kitą "pėdę" netaip greitai vėl pamatys, stengiasi išlaidas sumažinti ir vieną-kitą skatiką užtaupinti tolimesniais laikais. Tačiau ne visi taip pat mano. Vieni taupina, o kitiems jei pabaigtuvės, tai pabaigtuvės visame kame—ir darbe, ir piniguose. Pini-gų pabaigtuvės buvo juo lengviau padaryti, kadangi tokių progų, kaip Vėlykos, labai mažai pasitaiko. Pabaigtuvių šventimas vietomis pasiekė tokio laipsnio, kad atskartojo paprastoji istorija: pasirodė "dėdės", ir nevienam teko belangėje pernaktvoti. Balandžio 27 ir 28 d. buvo "pabaigtuvių" likvidacija. Kas užsimokėjo po \$7.00, kas po \$17.00, o kaip kam prisiejo ir po visą \$20.00 iškloti. Tokiai lietuvių pasilėgimas ytin duria akį, pasižiūrėjus į kaimynus italus, kurių čia yra daugiau negu lietuvių. Jie niekuomet neklika "pabaigtuvių," neneša pas "skvajai" savo pinigų, bet sunaudoja juos saiviams namams statyti ir apšvietai.

Kasyklos, sustojusios balandžio pradžioje, vėl pradėjo dirbti nuo balandžio 24 d. Darbai tačiau silpnai eina: dirbama vos 2—3 dienas į savaitę. Jieškantiems darbų nepatartinta tuom tarpu važiuoti į čia.

Stasis.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Spaudos atgavimo suaktyvųjų apvaikšiojimas. Jau buvo rašyta, kad So. Omaha lietuviai rengiasi iškilmingai apvaikšioti dešimtmėtinės spaudos atgavimo suaktyvės. Aciu ypatingam TMD. 17 kp. darbštumui ir kitų draugijų prisidėjimui, senai lauktasai apvaikšiojimas įvyko.

Bal. 26 d., sulgę išdirbtroji programą, žmonės skaitlingai susirinko pažymėtoji vietoj, iš kur turėjo prasidėti paroda. Visi vyrai buvo papuošti baltai-mėlynomis, tautiškomis, kukardomis. Parodoje, apart daugybės pavienių, prie draugijų nepriklausančių lietuvių, dalyvavo sekancios draugijos: TMD. 17 kp., šv. Antano dr-stė, Pasaulio Girininkų (W. O. W.) 444 kp., SLA. 87 kp., šv. P. M. R. moterių dr-stė ir Lietuvių Benas. Iš žymesnių vietos ypaty dalyvavo miesto majoras, policijos užvaizda ir kun. J. Jonaitis. Parodoje dalyvavo ir Pr. Butkus, atvykęs kalbėtojum iš Chicago. Parodos vadovu buvo p. J. Junevičia, kurisai už gerą parodos sutvarkymą yra vertas pagyrimo. Dalykai buvo taip sutvarkyti, kad moterių ejo pirmą vyrai. Parodė ejo nuo N gatvės Q gatvė iki 36 ir U gatvės. Atvykus parodai prie parakirtosios svetainės, Lietuvių Benas praleido visus parodninkus pro save į svetainės vidų. Diena buvo karšta. Svetainė tačiau gruste prisigruod. Prasidėjo susirinkimo programos. Ponas A. Ukėlis atvėrė susirinkimą, ir, keblais žodžiais paaiškindamas susirinkimo tikslą, paprašė publikos, griežiant hymnus, atsistoti. Jam užbaigus, Lietuvių Benas sugriežė anglų hymną, kurį publika pagerbė savo atsistojimu, ir miesto majoras prabilo į susirinkimą. Jisai pasveikino lietuvius su salaukimu suaktyvųjų kurios, tokią didelę svarbą turėjo lietuvių gyvenime. Savo kalboje jisai augštas valdininkas išreiškė beutiminių, kurios mums gali būti įdomios. Lietuvių tautą jisai priškaitė prie prakilniausiųjų tautų, kad lietuviai taip brangina savo praeitį. Kalbėtojas ragino lietu-

vius būti gerais šios šalies piliečiais, laikytis vienybės ir bendrai veikti savo ir šios šalies gerovei. Publika palydėjo majorą nuo tribunos garsiu delnų plojimu.

Pagriežus Liet. Benui mūsų hymną "Lietuva, Tėvyne mūsų," taipogi publikos atsistojimu pagerbta, trumpai prakalbėjo į susirinkusiuosius kun. J. Jonaitis. Jisai prisiminė lietuvių, kokiais jie buvo prieš 20 m. ir kokiais jie šiandien yra, apsiestojo valandėlei ant mūsų literatos ir vyskupo Valančiaus reikšmės atgijant čioje jaunioje Lietuvoje. Gražiai padainavus mergaičių būreliui ketelį lietuviškų dainų, pasirodė kalbėtojas-svečias iš Chicago. Pliakatuose buvo pagarsinta, kad atvykęsias ir kalbėsias p. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius. Sulaukėme tačiau, vieton pagarsintojo kalbėtojaus, p. Pr. Butkų, kurisai, pradėdamas savo kalbą, paaiškino, kad p. Grigaitis negalėjęs atvykti ligos dėlei. Atvykęs svečias plačiai apipiešė vargus ir ašaras, ką Lietuva turėjo iškentėti, per 40 metų neturėdama savo spaudos, persekiojama už mažiausią, nekaltą lietuvišką raštelį, netekdama geriausiųjų savo sūnų, išgudamų svetar, ar uždaromų kalėjimuosna už norą turėti savą prigimtą kalbą, už išdrisimą nešti motinos kalboje šviesą ir teisybę savo žmonėms.... Kalbėtojas paminėjo svarbesnius mūsų veikėjus-rašytojus kaip senesniųjų jų laikų, taip ir naujosios, atgijimo, gadynės, kuomet užvirė kova ant žut-but už tautos gyvybės išlaikymą; nurodė į rolę, Dr. J. Basanavičiaus atliktą, gaivini-mo darbe ir į svarbą pirmutinių mūsų laikraščių, kaip tai "Aušros," "Varpo," "Tėvynės Sargo" ir kitų. Baigdamas, kalbėtojas visus pakvietė pagerbti atsistojimu mūsų mirusius ir gyvus veikėjus, pasidarbusius "u" už tautos prikėlimą. Visi iki vieno atsistoję, ir valandėlei atminimo tyła viešpatavo skaitlingoj minioje....

Pasibaigus pirmajai p. Butkaus prakalbos daliai, keletas mažų mergaičių padeklamavo, ir paskui p. Butkus toliau kalbėjo. Šį kartą jisai išrodinėjo, kaip svarbu yra būti susipažinus su savo tautos istorija. Apart to, ragino So. Omahos lietuvių draugijas susiburti į susivienijimą. Kalbėtojas buvo gausiai apdovanojamas plojimais ir gavo iš publikos gyvų gėlių bukieta. Paskui antru atveju kalbėjo kun. J. Jonaitis, ragindamas visus mylėti savo kalbą ir būti visuomet tvirtais lietuvišais.

Svetainė, kurioje atsiliko apvaikšiojimas, buvo puikiai išpuošta. Pažymėtina laikraščių paroda, kurioje buvo išstatyti beveik visi kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje einantieji laikraščiai.

Tokiui tai būdu apvaikšiojo So. Omaha lietuviai spaudos atgavimą suaktyvės. A. Z.

IS ECCLES, W. VA.

Baisi nelaimė kasyklose. Neramus kunigas. Balandžio 27 d. antrą valandą popietį vietinėse kasyklose ištiko baisi gazų ir dulkių eksplozija, kurioje žuvo netoli 200 darbininkų. Tarpe žuvusiųjų yra ir keliolika lietuvių. Nuvažiavau aš į tenai, kad ant vienos sužinotus visų žuvusiųjų lietuvių pavardes ir surinkus kitos per g. J. Junevičia, kurisai už gerą parodos sutvarkymą yra vertas pagyrimo. Dalykai buvo taip sutvarkyti, kad moterių ejo pirmą vyrai. Parodė ejo nuo N gatvės Q gatvė iki 36 ir U gatvės. Atvykus parodai prie parakirtosios svetainės, Lietuvių Benas praleido visus parodninkus pro save į svetainės vidų. Diena buvo karšta. Svetainė tačiau gruste prisigruod. Prasidėjo susirinkimo programos. Ponas A. Ukėlis atvėrė susirinkimą, ir, keblais žodžiais paaiškindamas susirinkimo tikslą, paprašė publikos, griežiant hymnus, atsistoti. Jam užbaigus, Lietuvių Benas sugriežė anglų hymną, kurį publika pagerbė savo atsistojimu, ir miesto majoras prabilo į susirinkimą. Jisai pasveikino lietuvius su salaukimu suaktyvųjų kurios, tokią didelę svarbą turėjo lietuvių gyvenime. Savo kalboje jisai augštas valdininkas išreiškė beutiminių, kurios mums gali būti įdomios. Lietuvių tautą jisai priškaitė prie prakilniausiųjų tautų, kad lietuviai taip brangina savo praeitį. Kalbėtojas ragino lietu-

vius būti gerais šios šalies piliečiais, laikytis vienybės ir bendrai veikti savo ir šios šalies gerovei. Publika palydėjo majorą nuo tribunos garsiu delnų plojimu. Pagriežus Liet. Benui mūsų hymną "Lietuva, Tėvyne mūsų," taipogi publikos atsistojimu pagerbta, trumpai prakalbėjo į susirinkusiuosius kun. J. Jonaitis. Jisai prisiminė lietuvių, kokiais jie buvo prieš 20 m. ir kokiais jie šiandien yra, apsiestojo valandėlei ant mūsų literatos ir vyskupo Valančiaus reikšmės atgijant čioje jaunioje Lietuvoje. Gražiai padainavus mergaičių būreliui ketelį lietuviškų dainų, pasirodė kalbėtojas-svečias iš Chicago. Pliakatuose buvo pagarsinta, kad atvykęsias ir kalbėsias p. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius. Sulaukėme tačiau, vieton pagarsintojo kalbėtojaus, p. Pr. Butkų, kurisai, pradėdamas savo kalbą, paaiškino, kad p. Grigaitis negalėjęs atvykti ligos dėlei. Atvykęs svečias plačiai apipiešė vargus ir ašaras, ką Lietuva turėjo iškentėti, per 40 metų neturėdama savo spaudos, persekiojama už mažiausią, nekaltą lietuvišką raštelį, netekdama geriausiųjų savo sūnų, išgudamų svetar, ar uždaromų kalėjimuosna už norą turėti savą prigimtą kalbą, už išdrisimą nešti motinos kalboje šviesą ir teisybę savo žmonėms.... Kalbėtojas paminėjo svarbesnius mūsų veikėjus-rašytojus kaip senesniųjų jų laikų, taip ir naujosios, atgijimo, gadynės, kuomet užvirė kova ant žut-but už tautos gyvybės išlaikymą; nurodė į rolę, Dr. J. Basanavičiaus atliktą, gaivini-mo darbe ir į svarbą pirmutinių mūsų laikraščių, kaip tai "Aušros," "Varpo," "Tėvynės Sargo" ir kitų. Baigdamas, kalbėtojas visus pakvietė pagerbti atsistojimu mūsų mirusius ir gyvus veikėjus, pasidarbusius "u" už tautos prikėlimą. Visi iki vieno atsistoję, ir valandėlei atminimo tyła viešpatavo skaitlingoj minioje....

Pasibaigus pirmajai p. Butkaus prakalbos daliai, keletas mažų mergaičių padeklamavo, ir paskui p. Butkus toliau kalbėjo. Šį kartą jisai išrodinėjo, kaip svarbu yra būti susipažinus su savo tautos istorija. Apart to, ragino So. Omahos lietuvių draugijas susiburti į susivienijimą. Kalbėtojas buvo gausiai apdovanojamas plojimais ir gavo iš publikos gyvų gėlių bukieta. Paskui antru atveju kalbėjo kun. J. Jonaitis, ragindamas visus mylėti savo kalbą ir būti visuomet tvirtais lietuvišais.

Svetainė, kurioje atsiliko apvaikšiojimas, buvo puikiai išpuošta. Pažymėtina laikraščių paroda, kurioje buvo išstatyti beveik visi kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje einantieji laikraščiai.

Tokiui tai būdu apvaikšiojo So. Omaha lietuviai spaudos atgavimą suaktyvės. A. Z.

IS BRIDGEVILLE, PA. SLA. reikaluose. "Pabaigtuvės." Darbai. SLA. 3-čias apskritis, veikiantis Pittsburch'o apiepinkėse, gegužio 17 d. turės antrą savo kuopų atstovų susirinkimą.

IS BRIDGEVILLE, PA. SLA. reikaluose. "Pabaigtuvės." Darbai. SLA. 3-čias apskritis, veikiantis Pittsburch'o apiepinkėse, gegužio 17 d. turės antrą savo kuopų atstovų susirinkimą.

IS BRIDGEVILLE, PA. SLA. reikaluose. "Pabaigtuvės." Darbai. SLA.

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiai siunčiami rankraščiais, turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantys pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą. Redakcija pasilieka sau teisę atsiųsti laiškus, kuriuos laikraščiai trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikšdama, grąžina autoriui atgal jo laišku. Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

ro-metinės spaudos atgavimo suaktyvė. Šios savaitės ketverge, gegužio 7 d. (sulyg senoji kalendoriaus, balandžio 24 d.), suėjo lygiai 10 metų nuo to laiko, kada Lietuvoj tapo leista spausdinti raštus lotyniškai-lietuviškais raidėmis. Šita diena yra verta pažymėjimo, nes tai buvo ytin svarbus atsitikimas, nuo kurio prasidėjo naujas lietuvių istorijos lapas.

Tą dieną rusų valdžia, grąžindama lietuviams jų spaudos teises, tuomi prisipažino, kad jos uoliai varytą per 40 metų sulyg lietuvių politika nepasisekė, kad nuožmaš Muravjovo pranašavimams nebuvo lemta išsipildyti.

Kaip žinome, ištikus antrajam taip vadinamam lenkmečiui 1863 m., lietuviai dalyvavo lenkų sukilime prieš rusų valdžią. Pailikiai sumanytas ir surengtas susikilimas negalėjo pasisekti ir lengvai tapo rusų valdžios nuslopintas. Lenkai dėl to nustojo daug: jie nustojo savo kalbą vėdamų mokyklų, šokių-tokios sąvivaldos miestuose, teismuose ir t. t. Vienok lietuviai, kurie iš šiuom laikų kariavo ne už savo, kaippo lietuvių, reikalus ir teises, bet gelbėjo lenkams, nustojo daug daugiau. Jie nustojo savo kalbos, taigi to, be ko jokia tauta negali gyvuoti ir plėtotis.

I Lietuvą tapo atsiųstas sukilimui malšinti pagarsėjęs Muravjovas, atsižymėjęs nepaprastu žiaurumu ir teisingai vėliaus praminas Muravjovu-Koriku. Jis greitai paskandino "maistą" kranyjus ir skerdynėse ir "nuramino" Lietuvą. Tuomi, vienok, jis nepasiganėdino. Lietuvių dalyvavimas lenkmetij buvo gera prie-kaba tam, kad įkynyti senas rusų valdžios svajones, — surusinti Lietuvą visai, paversti ją tikros Maskolijos dalim.

Tuli rusų valdžios politikieriai jau nuo senai tikrino, kad Lietuva — tai "Litovs'caja Rus" (Lietuviškoji Rusija), kad Lietuvos kraštas — tai istoriškai Rusijos dalis, kurią iš Rusijos atitrakė Lenkija. Juk rusai turi net ir vieną žymųjį šventą lietuvių, — šventąjį Daumantą (Dovmont), lietuvių kunigaikštį, kurio liekanos ir ikišiolei garbinamos senoj Pskovo sobore (katedroj). Taigi liko tikslai pačius žmones padaryti rusais.

Te štai 1864 metuose Muravjovas, Vilniaus general-gubernatorius, garsina valdžios įsakymą, kuriuom draudžiama lietuviams spausdinti ir skaityti knygas ir raštus, lietuvių-lotyņu raidėmis išleistus. Vieton to jiems siūloma spausdinti raštus lietuvių kalboj, bet rusų raidėmis (grąždanka).

Muravjovas ir jo pasekėjai manė, kad, tokį įstatymą išleidus, bus jau "po Lietuvos", — reik tik truputiuką palaukti: išmirs dabartinė gentkartė, o jaunoji, pamiršusi savo tėvų kalbą, be abejonės, virsianti rusais. Ne dovanai todėl Muravjovas trivijaliai gyrysi, kad "Ja razpalata Litvu" (aš išrominau Lietuvą). Ištikro, tai buvo didis ir sunkus smūgis, kuris savo žiaurumu vargiai teturi sau lygų tų laikų pasaulio istorijoj. Juk tauta be savo kalbos, tai vis vien, kaip žmogus, kuriam prievarta liežuvis iš burnos išplėstumas.

Tačiau, čia dar sykį pasirodė teisingumas patarlės, kad "lazda du galu turi", — vienu gali mušti, bet kitu gali kartais ir pats gauti.

Ir šita rusų valdžios lazda, kuri taip skaudžiai lietuvių tautą pliekė per keturiasdešimt metų, atsikreipė prieš tą pačią valdžią. Po 40 metų valdžia turėjo prisipažinti, kad jos politika sulyg lietuvių buvo klaidinga, kad valdžia savo žiaurią įrankių nepasiekė to, ko norėjo, kad ji (valdžia) tapo sumušta tos pačios lazdos, kuria ji lietuvių tau-

tą pliekė. Ji, rasite, ir šiek-tiek ankščiau buvo pamaciusi šią savo klaidą, tačiau rusų biurokratijos atkaklumas ir užsispyrimas neleido jai prie to prisipažinti. Ir tik pastojus Vilniaus general-gubernatorium kunigaikščiui Sviatopolk-Mirskiiui, kuris buvo žmogus maž-dang liberališkų pažiūrų, rusų valdžia buvo priversta pripažinti, kad jos planai sulyg Lietuvos — yra pilnas fiasco (nepasisekimas).

Štai, kaip Sviatopolk-Mirskii, patardamas sugrąžinti lietuviams jų spaudą lotynų raidėmis, tarp kit-ko, savo raporte carui apie tai atsiliepa:

Maskoliškos raidės neprigijo lietuvių rašlavoj, nors vyresnybė visokias būdais stengėsi nubaidyti juos nuo lotyniškai-lietuviškųjų raidžių ir bruktė bruko lietuviškuosius valdžios raštus, spausdinamus maskoliškais raidėmis. Tie valdžios raštai, pigių-pigiausių pardavinėjami ir net dykai davinėjami, nesiplatino. O užsieny spausdintos knygos ir laikraščiai, su dideliu pavojum gabenamos, kur tik pasitaiko atsiminėjamos, platinas Šiaur-Vakary (suprask — Lietuvos) krašte desimtimis tukstančių, ir to platinimo nesuturėjo nei ka-lėjimai, nei piniginės bausmės. Be to, dar turin pasakyti, — rašo toliaus Sviatopolk-Mirskii, — kad dabar (tas buvo laike karo su Japonija) nei pati vyresnybė, nei vietinė valdžia, nebeturi jokių įrankių kovai su gabenamomis iš užsienio knygomis.

Kiek toliaus sakoma dar ir tai:

Svarbu laikyti savo globoje tautišką lietuvių kilimą, kuris spruste sprusta iš vyriausybės rankų. Tuo tarpu dabar lietuvi mintis užsienio spandos pen, slapta gabenamu, ir todėl be mūsų cenzūros priežiūros ir vyresnybės globos. Negalima abejoti, jog, leidis lotyniškai-lietuviškas raides Rusijoj, kils ir šioj pusėj rubežiaus lietuvių rašliava. Ši rašliava eis lenktyn su užsienio, ja vienok galima priežiūrėti ir derinti su vyriausybės tikslais ir sumanymais.

Jeigu lietuvių spaudos klausimas bus laikomas vyriausybės senovisku būdu, tai aš tvirtai tikiu, kad su laiku visa tauta gali taip subrusti, kad pati vyriausybė turės nemažai vargo.

Todėl pataria griežtai šis general-gubernatorius:

Mums reikia leisti lietuviams jų lotyniškai-lietuviškias raides todėl, kad nei jokia galybė negali sulaukyti kaskart vis didesnio lietuviškų knygų platinimosi.

Toliaus jis stengiasi rusų vyriausybę pertikrinti, kad sugrąžinti lietuviams spaudos "tikrai patraukias lietuvių nuo vakary į rytus" (suprask, nuo lenkų prie rusų). Jis taipgi tikrina, kad rusų valdžiai nėra ko bijotis iš to jokio pavojaus, nėsą lietuvių, kaip ir latvių su estais, neturėdami nei gilesnės kultūros, nei stambios istoriškos praeities, patįs virstą rusais, ir be prievartos.

Toks, sakoma, buvęs Sviatopolk-Mirskio raporto turinys. Iš jo aišku, kodėl rusų valdžia buvo priversta lietuviams jų spaudos teises sugrąžinti.

Ir ji šias teises, kaip jau minėta, lietuviams sugrąžino: gegužio 7 d. 1904 m. valdžia išleido paliepiamą nuimtį drausmę nuo lotyniškai-lietuviškųjų raidžių. Tais pačiais metais pasirodė ir pirmieji lietuvių laikraščiai: "Lietuvių Laikraštis" Peterburge ir "Vilniaus Žinios" Vilniuje.

Kaip tai atsiliepė i Lietuvos gyvenimą, kas darėsi per šiuos dešimt metų — visi tai gerai atsimename ir žinome, ir todėl apie tai kalbėti nėra reikalo. Reik čia vienok priminti dar apie vieną dalyką, kuris ir mus amerikiečius labai arti palyti.

Negalima užginti, kad svarbiausia priežastis, dėlėi kurios rusų valdžia jautėsi priversta grąžinti lietuviams jų spaudą, buvo tame, kad valdžia negalėjo su-laikyti užtūbežinių knygų, kurios pundaš, net vėžimais ėjo slapta per rubežius ir, tarsi kraujas gšiomis, plaukte plaukė po visą Lietuvos kuną.

Dalis tų raštų buvo gaminama Prusy Lietuvoje, tačiau nemažesnę, jeigu nedidesnę jų dalis, ėjo ir iš Amerikos, kur tuom laikų jau buvo įsigyvenusių lietuvių laikraščių, knygų išleistųjų ir įvairių tautinių organizacijų.

Amerikiečiams, apvaikščiojant šias suaktyvė, ypatingai yra smagu apie tai atsiminti, nes jie padėjo tame dideliu nuopelnu, pagelbėdami savo tėvynei-Lietuvai atgauti jos brangiausį turta — savo kalbą.

Visi tuomet gyvuojanti lietuvių laikraščiai, ypačiai senesnieji ("Vienybė Lietuvių", "Lietuva", "Saulė", "Žvaigždė", "Katalikas" ir kitų tuom laikų ėjusių, bet dabar jau nebevyvujanti), ne mažai prisidėjo prie tos nelygios kovos už lietuvių spaudą, aukandami savo laikraščius ir išleistusias knygas, kurios kontrabandos keliu pasiekdavo ir giliausius Lietuvos kampelius ir galvino žmonėse lietuvištes dvasias. Visi anų metų mūsų veikėjai (kaip a. a. kun. Burba, Dr. Šliupas, T. Astramskas ir abė kiti tėvynainių), kurie tą lietuvištybę dvasią palaikė čionai Amerikoje; kurie iš "laukinių" medelių dirbo čia skiepus, idant šie lietuviški "skiepai", pargrįžę iš Amerikos Lietuvon, nestų tenai savo tėvynei vaisius, — visi jie, kurie dar gyvi, gali smagiai, atsigrįžę, pažvelgti i praeties darbų ir pasidžiaugti tuomi, kad jų triušas nenuėjo niekais.

Tačiau užvis didžiausia šiūom atžvilgiu įjega buvo mūsų organizacijos — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Tėvynės Myletojų Draugija. Ypačiai šis paskutinis, siuntinėdama ir skleisdama per savo agentus tukstančius knygų Lietuvoj, daug prisidėjo prie to, apie ką Sviatopolk-Mirskis savo raporte rašo, — kad negalima išlaikyti kovos su užsienio knygomis.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Tėvynės Myletojų Draugija, apart savo pinigines pagelbos ir knygų, pagamino dar ir kitokių būdu milžinišką įjėgą. Šios dvi draugijos, vėdamos tikrai tautinę lietuvių dvasiją, skiepdamos savo nariams savo tėvynės meilę (pats vardas vienos iš jų tautiškai susipratusių lietuvių patiriotų).

Šie, pargrįžę Lietuvon, didžiai padėdavo varyti sunkų ir ytin pavojingą darbą — skleisti lietuvių knygas tarp Lietuvos žmonių.

Šiandien, matydami to viso darbo pasekmes, galime jomis pasidžiaugti. Didžiai adebesys, slogi-nės mūsų tautą per 40 metų, neleidamas jai pamatyti šviesos spindulio, prasliko. Pirmasai dešimtmėtis po spaudos atgavimo pasijymėjo gausiais vaisiais. Praslinko dar dešimtmėtis-kitas, ir mūsų tauta atgys visai, užgydins savo 40 metų žaizdas ir pradės naują gyvenimą.

Šiandien Vilniuje, Lietuvos sir-dyje, stovi paminklas, kurį valdžia, tarsi lietuvių išjuokimui, pastatė anam Muravjovui — "Usmiteliu Litvy" (Lietuvos nuramintojui). Su panieka ir griežtami dantimis, iškio lietuviai žiūrėjo į šitą paminklą savo tėvynės engėjo. Su lengvu nusisypsojimu lietuvis dabar i tą patį paminklą gali pasižiūrėti. Ateis laikas, ir, rasite, neilgai jo reiks laukti, — kada mūsų ainiai lietuviškame Vilniuje, Lietuvos sostinėje, ramiai i jį žiūrės, — ne tik žiūrės, bet ir globos jį, kaip paminklą barbariškos liekanos, kaip relikviją, amžinai liudijančią, kad, galų gale, ne kardas, ne kartvės ir ne žiaurumas, bet teisybė ir meilė valdo pasaulį.

Teisybė, kovodami už savo teises, mes, lietuviai, turime savo pusę: savo tautos, savo brolių meilės mums irgi netruksta, — turėkim jos ir daugiau! Šiedu kelrodžių ves mus visados tikrojo keliu.

Šiandien, pažymėdami pirmąjį mūsų kelionės žingsnį — 10 metų nes lietuvių spaudos atgavimo suaktyvė, — galime ir toliaus sustipria viltim širdyje drąsiai žinūrėti šviesios ateitį.

Kazys Aušris.

Mažas Napoleonukas.

Didisai kariskais genijus Napoleonas Bonaparte, kuris iš žemo aficiero pakilo iki augščiausiam laipsniui ir liko ne tik Francuzijos imperatorium, bet podraug ir beveik visos Europos valdonu, pagalios atrado sau lygų kariskų genijų. Taip bent mano daugelis laikraščių ir karvedžių, kurie atydziai seka paskutinius Mexiko revoliucijos nuotikius. Tuomi Napoleono konkurentu yra Villa, vienas iš labai paskutiniiais laikais pagarsėjusių revoliucionių vadovų. Daugelis pagarsėjęs Mexikos plėšikas yra didžiausiu šių dienų kariskų genijų; netruksta net ir tokių, kurie vadina jį Mexikos Napoleonu.

Tame gal ir bus teisybė, jeigu arciaus susipažinsim su šios, visgi nepaprastos, ypatos gyvenimu.

Kas yra Villa? Šis klausimas girdėjosi iš visų pusių, kada pradėjo eiti žinios apie jo nepaprastą pergales. Tris mėnesiai atgal, išskyrus keletą kaimelių ir miestų apylinkių, kur Villa buvo pagarsėjęs, kaip plėšikas ir paprastas vagis, visam pasaulij ne-rastum žmogaus, kuris būtų apie Villą girdėjęs. Šiandien, po trijų mėnesių, visam pasaulij nerasi tokio skaitančio žmogaus, kuriam Villos vardas būtų nepažįstamas. Dar daugiau, — šiandien daugelis mano, kad Mexikos ateitis yra Villos rankose, — su juom skaitosi, ne tik kiti Mexikos revoliucionių vadovai, jo bijosi ne tikrai reguliariškoj Mexikos kariu-mėnė, bet su juom veda derybas net ir Suv. Valstijų valdžia.

Taigi kas per vienas tas Villa yra? Iš kur jis atsirado ir kokių būdu jis galėjo atlikti tai, ką atliko? Laikraščių korespondentai greitai jo praėitį iššnipinėjo, ir tas, ką jie papasakojo, greičiaus išrodė i kokią tai užburtą pasaką, negu i teisybę. O vienok, tas yra teisybė.

Per penkioliką metų Villa buvo paprastas žmogūduš, bankų plėšikas, banditas ir vagis. Nuolatine Mexikos revoliucijose buvo ne vienas toks vyras, kuris iš panašaus žmogaus išaugo i revoliucijos "generolą", vienok nei vienas nepasiekė tokios "šlovės", kaip Villa, ir nei vienas iš jų ne-perėjo per tiek įvairių laipsnių

Suprantama, kad prie tokių ap-linkybių Villos kraujageringos plėšikų bandos greitai pasijymė-baisiausiais ir žiauriausiais lupi-pais ir skerdynėmis, nes tai bu-vo vienatinis būdas, kuriuom Vil-la galėjo palaikyti prie savęs ga-jas žemiausių ir kraujageringų riekadarių, pabėgusių iš katogų, nuo kryžkelių ir iš miškų. Villos ir jo pasekėjų vardas greitai laiku šurpuliais perimdavo ne tik ra-mius Mexikos gyventojus, bet ir Huertos pulkus, kurie turėjo su-šais revoliucioniariais kovoti.

O pats Villa? Ar jis, — buvęs plėšikas ir banditas, — yra taip pat kraujageringas ir žiaurus, kaip jo kareiviai? Kokio jis būdo ir kaip jis savo šitą neramią armiją su-valdo, — ne tik suvaldo, bet taip veda, kad kiekvienas jo kareivis, sakoma, galvą už savo vadą ga-lėtų paguldtyti?

Apie patį Villą ir apie tai, kaip jis savo pulkus valdo, papasakoja vienas amerikonas, tulas Alexan-der Powell, kuris turėjo progą nei tik arciaus šiemis dalykams prisiztiurėti, bet ir su pačiu Villa pasikalbėti.

Jis atlanė Villą, kada šis buvo Juarez'e — miestely, kurį jis tik-ka išlupo iš Huertos kariuomenės rankų. Štai, kaip skamba Pow-ell'o pasaka:

"Juarez'o pakraščiuose, kur ap-sigyvenę biednesnės klasios gy-ventojai savo "ženliankose" ir kur po mušio lavonai gulėjo di-džiausiomis kruvomis, gatvės bu-vo tuščios ir tylos, tarsi gatvės atkastotos Pompejos. Jaučiausi lyg jojās per išmirusį, ar aplėis-tą miestą, nes daugelyj gatvių, pro jas prajodamas, aš nemačiau nei vieno žmogiško veido, nei girdėjau žmogaus balsą. Iš-matos ir mėšlai kruvomis gulėjo neišgrestose gatvėse, ir smarvė ore kabojo neįpasakytą: čia gu-ldijo užmuštas šuo, ten puventi-mulo sterva, o aplink juos spie-čiai byzgiančių musių. Vargiai surastum nors vieną tokią sieną, kuri nebūtų kulkų suart; reku-risose vietose sienose išverstos skylės, piano didumo, — toki žen-klai yra likę nuo baisaus "ranka rankon" mušio.

Namai labiaus pasijymėjusių Huertos šalininkų tapo konfis-kuoti ir paversti i įvairias kariš-kas revoliucionių kanceliari-jas, kazarmes ir ligonbučius. Vienam iš tokių namų aš radau Villą (išstark Vi-ja) — kuris prieš metus buvo gaudamas kaip pa-vojingas plėšikas, už kurio galvą buvo siūloma piniginė dovana, bet kurisai šiandien yra "General Villa, vyriausis visų konstitucij-nių Mexikos armijų vadas."

Nelabai lengva buvo gauti prie jo priėjimą, nes jis tik-ka buvo atvykęs iš Pietų i Juarezą, kur turėjo atsibuti svarbi konferencija tarp jo ir generolo Carranzos (išstark — Karanzos).*** Jis bu-vo labai užimtas tuom laiku, nes daugiasis šimto maž-daug žymes-nių ypatų laukė progos su juom apie įvairius dalykus pasikalbėti. Villa buvo girdėjęs apie mane, kaippo gerą Maderos draugą, ir todėl jis man pranešė per savo tarną, kad jis geistų su manim pasikalbėti, jeigu aš tik galiu tru-pti palaukti.

Suprantama, aš apsiėmiau pa-laukti. Pats reginsy, kuriame aš staiga atsiduriau, buvo vertas pa-matymo. Dulkėtoje gatvėje prieš generolo kanceliariją stovėjo ke-letas nuojodintų arklų su nu-leistomis iš pailsimo galvomis; iš-špo milžiniškų mexikonikių bal-nyų jie išrodė dar mažesni, negu jie ištikro buvo. Priešais vartų stovėjo krutanyčių paveikslų ope-ratorius, laikydamas ranką ant mašinos ir laukdamas, matomai, kokio nors žingeidans ar drama-tiško atsitikimo. Nuosaliai, dar-želį rėksmingai užkimisus balsu teldiebelis (iš drapanų buvo ma-tyty, kad tai persimetėlis iš Hu-ertos kariuomenės) muštavo krūvą nerangių, persigandusių naujokų rekrutų. Iš kiekvieno šono durių stovėjo po kelis sargus, kurie, ap-sijusę pilnais kulky diržais, sto-vejų, atsiėmę ant savo šautuvų.

Plikas, ypatingo stiliaus prian-tyš, kuriame aš laukiau, buvo už-grustas būriu žmonių, — tokios margos regyklos aš gal nieka-dos savo gyvenime nemačiau, — "Hacienda" (turtingesni žemių savininkai) atvyko čia iš tolimes-nių kraštų, "dovanodami" Villai savo žemes, kad tuomi apsaugotų savas farmas nuo plėšimo; čia ir reprezentantai nuo firmų, kurios pardavinėja ginklus, amuniciją, dinamitą ir uniformas; čia ir ban-

gieriai iš El Paso, kurie tikisi duoti revoliucioniariams pasko-las ant gerų užstatų; čia ir profes-ionaliai kareiviai iš daugelio pa-saulio šalių, kurie, įieškodami avanturą, atvyko, siūlydami savo vardą ir savo gabumus mainais už pelningas ir augstas vietas re-voliucionių armijoj; čia paga-lios ir įvairių laikraščių korespon-dentai, ir gerai išrodanti vyrai, buvusi ministeriais ir gubernato-riais prie Maderos, kurie vėl tikisi būti gubernatoriariais ir am-basadoriais prie Villos.

Ar matote, tą liėšą vyrųka ilguose batuose ir žydiška nosim? — užklausė šale manęs sėdintis laikraščio korespondentas. "Jis yra amerikonas, tarnaujantis re-voliucioniariams. Pirmiaus jis tarnavo Amerikos kavalerijoj, bu-vo Kubos ir Philipiny karuose, bet dabar jis prižiūri Villos mitra-liezy bateriją. Drąsus iš jo vy-rukas, kad žinotum. Sakoma, kad jis neleidžia savo kareiviams šauti patol, pakol jie plikomis akimis nepamato numerijų ant fe-deralistų kepurų."

O kas yra tas jaunas, švie-siaplaukis ir raudonveidis vyras, kuris išrodo lyg prusiškas aficie-ras? — užklausiau.

Jis ir yra prusiškas aficie-ras, — buvo atsakymas. "Tai yra Baronas von der Goltz, sunus Vokietijos field-marsalo, kuris mokino Turkijos armiją. Man rodos, jis gavo urlopią iš savo pulko ir atvyko čia, siūlydamas savo patarnavimus, kad pamaty-ti keletą mušų Mexikoje. Bet Vil-la nelabai nori imti svetimtautis-kių aficierių, jeigu jie neturi kokių speciališkų gabumų ir išsilai-vinimo, — sakysim, artilerijoj, li-gionbučiuose, ar transportacijoj. Nežiūrint to, štai tenai stovi vie-nas svetimtautis, kuriam Villa užsitiki pastebėtinai. Tai jaunas Garibaldi, anukas garsaus Itali-jos išliuosutojo. Jis vadovavo svetimtautių legionu laike Ma-deros revoliucijos."

Tuom laiku duris iš Villos ka-bineteto atsidarė, ir Villos urėdin-nas, sujieškojęs mane akimis, ta-rė:

"Generolas geidžia jus, Senor, dabar pamatyti, — tarė jis man, rodydamas man kelią vidun.

(Toliaus bus).

Yčas Londone.

Pereitame numerij buvo pami-nėta, kad atstovas Yčas laike ve-lyknių Dumos vakarių buvo iš-važiavęs, sykis su kitu Dumos atstovu Velichovu i Paryžių i Londoną. Dabar gauname apie tai nuo paties Yčo ilgesnį laišką iš Londono. Laiškas pasirodė mums taip įdomus, kad dedame jį beveik išsiai. Redakcija.

Ypatingos lietuvių privilegijos.

Gausios aulos Tautos Namams.

Ruso išpuzdiai. Pagalios atsidu-rėme Londone (aš važiuoju su dumos atstovu L. Velichovu, ka-dėto partijos nariu). Paryžiuje prisiejo kiek ilgiau užtrukti, nes buvau umai susirgęs. Londonas mums labai patiko. Kiek čia tur-to, kiek čia kultūros! Vienas Bri-tiškasai Muzėjus ko vertas! Ro-dos, kad viso pasaulio turtus anglikai suėmė ir jame sukrovė.

Patįs arglikai man savo būdu netinka: visą laiką tyli, lyg liežu-ny praryje. Viešbutis pilnai žmo-nių prikimstas, o, rodos, visi iš-mirę: tylu, kaip ant kapų. Susi-rinks smoking room'e, su-keiša nosis laikraštini, ir tyli. Ret-karčiais koks nors kalbočius, at-sirdas, pažvelgs pro langą ir sa-ko:

— Good weather...

— Yes, Sir! — ir šnektu tuom baigiasi.

Važinėjame po miestą, stengia-mės nors ant greitosios apžiūrėti, kas svarbesnio čia yra. Rytų ei-zelį rėksmingai užkimisus balsu teldiebelis (iš drapanų buvo ma-tyty, kad tai persimetėlis iš Hu-ertos kariuomenės) muštavo krūvą nerangių, persigandusių naujokų rekrutų. Iš kiekvieno šono durių stovėjo po kelis sargus, kurie, ap-sijusę pilnais kulky diržais, sto-vejų, atsiėmę ant savo šautuvų.

Plikas, ypatingo stiliaus prian-tyš, kuriame aš laukiau, buvo už-grustas būriu žmonių, — tokios margos regyklos aš gal nieka-dos savo gyvenime nemačiau, — "Hacienda" (turtingesni žemių savininkai) atvyko čia iš tolimes-nių kraštų, "dovanodami" Villai savo žemes, kad tuomi apsaugotų savas farmas nuo plėšimo; čia ir reprezentantai nuo firmų, kurios pardavinėja ginklus, amuniciją, dinamitą ir uniformas; čia ir ban-

gieriai iš El Paso, kurie tikisi duoti revoliucioniariams pasko-las ant gerų užstatų; čia ir profes-ionaliai kareiviai iš daugelio pa-saulio šalių, kurie, įieškodami avanturą, atvyko, siūlydami savo vardą ir savo gabumus mainais už pelningas ir augstas vietas re-voliucionių armijoj; čia paga-lios ir įvairių laikraščių korespon-dentai, ir gerai išrodanti vyrai, buvusi ministeriais ir gubernato-riais prie Maderos, kurie vėl tikisi būti gubernatoriariais ir am-basadoriais prie Villos.

Ar matote, tą liėšą vyrųka ilguose batuose ir žydiška nosim? — užklausė šale manęs sėdintis laikraščio korespondentas. "Jis yra amerikonas, tarnaujantis re-voliucioniariams. Pirmiaus jis tarnavo Amerikos kavalerijoj, bu-vo Kubos ir Philipiny karuose, bet dabar jis prižiūri Villos mitra-liezy bateriją. Drąsus iš jo vy-rukas, kad žinotum. Sakoma, kad jis neleidžia savo kareiviams šauti patol, pakol jie plikomis akimis nepamato numerijų ant fe-deralistų kepurų."

O kas yra tas jaunas, švie-siaplaukis ir raudonveidis vyras, kuris išrodo lyg prusiškas aficie-ras? — užklausiau.

Jis ir yra prusiškas aficie-ras, — buvo atsakymas. "Tai yra Baronas von der Goltz, sunus Vokietijos field-marsalo, kuris mokino Turkijos armiją. Man rodos, jis gavo urlopią iš savo pulko ir atvyko čia, siūlydamas savo patarnavimus, kad pamaty-ti keletą mušų Mexikoje. Bet Vil-la nelabai nori imti svetimtautis-kių aficierių, jeigu jie neturi kokių speciališkų gabumų ir išsilai-vinimo, — sakysim, artilerijoj, li-gionbučiuose, ar transportacijoj. Nežiūrint to, štai tenai stovi vie-nas svetimtautis, kuriam Villa užsitiki pastebėtinai. Tai jaunas Garibaldi, anukas garsaus Itali-jos išliuosutojo. Jis vadovavo svetimtautių legionu laike Ma-deros revoliucijos."

Man labai buvo malonu, kad jie, neraginami, tokių sumų su-dėjo, tuom parodydami, kad ne vien žodžius, bet ir sunkiai už-dirbtą skatiką deda ant tėvynės aukuro. Jie aiškiai pabrėžė, kad buvo laukę mūsų iš Amerikos grįžtant, ir jau tuomet buvo pa-siruošę aukoti.

Nors mes ir mažiau už ameri-kiečius uždbrame ir daug sun-kesnėse sąlygose gyvename, — sakė man jie — vienok mūsų širdis taipgi dėl Tėvynės plaka, ir mes, kiek galėdami, taipgi pri-sidedame prie Tautos Namų pa-statymo.

Nuo širdies padėkojau Liet. Mokslo Dr-jos vardu, apsiimda-mas perduoti jų aukas Tautos Namams ir kuogeriausius jų lin-kėjimus Tėvynei.

Paskui susirinkusioji jaunuo-menė pašoko tautiškos šokių, dailiai taipgi padainavo keletą dainelių. Mano draugas L. Veli-chovas, kuris pirmą kartą tarp lietuvių atsirado, negalėjo atsigė-rėti mūsų šokiais, dainomis ir ypač pavyzdingu publikos užsi-laikymu.

Aš negalėjau sau įsivaizdin-ti, — sakė atstovas Velichovas, — kad lietuviai būtų tokie kulturin-gi žmonės. Juk tai visi darbi-ninkai, šventės dienoje, ir nei vieno girto nematyti. Musų dar-bininkai (rusai), — traukė jis, — jau senai būtų prisigėrę ir sau gal-vas susiskaldę.

Kuomet pamatė, kad tiek pini-gų sudėjo Tautos Namams, dar labiau tebejojosi.

Aš po šio fakto, — sakė man, — dar daugiau pradėjau lietuvius gerbti. Suprasti tokią augstą idė-mendaciją prie įvairių atstovų, tai manome, gerai viską aprodys. Vakar aplankėme Londono lietu-vių koloniją. Pasirodo, čia ju yra gera kuopelė. Vadovauja kun. K. Matulaitis, kuris, matyt, yra nemažo takto ir išminties žmogus. Tuojaus matytis iš žmo-nių, koki tarp jų santikią: jokių susiskaldymų nėra, visi geriausio-je sankaikoje gyvena, spiečiasi apie savo draugijas, kurių net 30 turi. Priklausio prie jų nuo 30 iki 200 sąnarių. Žmonės beveik visi darbininkai ir tai neperge-riusiai uždirba, bet vienok, kad neiškrickė, tai ir nesudomalizuo-ti: gali išlaikyti savo draugijas, klubą, i kurį kas šventadienis susirenka, parapiją ir, kaip ne-

noke, kad mes darbuojamės ir darbuojamės, kad iškovojus laisvę pas mus visoms Rusijos tautos, kad sutvėrus tokias gyvenimui sąlygas, prie kurių galėtumėt atgal į tėvynę sugrįžti ir darbuotis savo kultūros išaugtinimui ir savo tautos pakėlimui. Musų ir jūsų siekliai ir troškimai vienai, tie patys, ir mes einame vienu keliu. Ir reikia tikėtis, kad greitai laiku demokratija pergalės savo priešą, ir tuomet visi laisvai kvėpuoti galėsime..."

Jo prakalbai pasibaigus, publika pritarė triukšmingu rankų plojimu. Aš perdaviau jo žodžius lietuvių kalboje, ir jam padarė tikrą ovaciją. Dar pasakė trumpą atsisveikinimo prakalbą, persiskyrė su Londono lietuvių kolonija, iš kurios išsivežėme labai malonią atmintį. Glasgow'o lietuvių, sužinoję apie mano atsilankymą, labai karštai kvietė pas juos atsilankyti su prakalba, bet negalėjau, dėl stokos laiko, to padaryti. Pasizadėjau, progal atsitikus, aplankyti ir juos kitu laiku. Rytoj traukiamas atgal į Peterburgą. Reik skubintis, nes 15 d. vėl prasideda dumoj po-sėdžiai.

Geguzis.

Nežinau, ar visi atjaučia ir tūri tokius įspūdžius, gegužio mėnesio sulaukę, kaip kad aš juos turiu. Dailiesnio mėnesio visuose metuose nerasi, kaip kad šis gegužio mėnuo, kada visa gamta pasipuošia pavasario rubais, tarsi rengdamasi patikti svečiuosna einančią vasarą.

Štai ir šiandien pirmą dieną ge-

guzis. Sėdžiu savo bakuželė, o mintis mano ant atminties sparnų svečiuoja brangioji tėviskė Lietuva. Atsimenu tuos laikus, kada, ten gyvendamas, būdavo pasitikdavome gegužės mėnesį. Traukdavome, būdavo, ir laukia pradėti pavasario darbą, — linksni, kaip ir tie vėversėliai, augščiaus mūsų galvų begiedanti, kaip tos gegutės girelės bekujuojančios. Kad ir sunkus darbas, bet širdis linksma, dainelės ir giesmės ant lūpų — ir žmogus taip lengvas, taip laimingas jautiesi...

Šiandien gi, čia, parėjus iš surkusios fabriko, nuilsęs, nusikamavęs, jautiesi tarsi didžiausio akmens prisilėgęs: kaip vasara, taip žiema; kaip rudėn, taip pavasarį; kaip gruodįjį taip gegužįjį, — tas pats sunkus darbas, tas pats vargas, tas pats viskas, — jokios permainos, jokio sviesesnio spindulėlio. Tuzinas "pančių" alaus, kazyros, buolės — tai ir visa darbininko "patieka." Kaip kur surengia 1 d. gegužio apvaikščiojimą — pasiklausai prakalbų, bet ir jose, vieton nusiraminti, vieton lengvesnę širdį įgauti, dažniausiai dejavimų ir stenėjimo prisiklausai. Ir užsilieja žmogus tūžis, ir dar skaudžiau pasidaro, — kam aš tą tėviskę, linksną ir brangią Lietuvą apleidau, kam aš čia atvykau, kad diena nuo dienos, metas nuo meto vyti ir džiūti prie sunkaus ir nuobodo darbo?

Sulyginus šitą "palaimintą" Amerikos šalį su mūsų tėvyne, o kaip graži ir kaip maloni mūsų Lietuva! Ir niekuomet ji, turbūt, nėra gražesnė, kaip gegužės mėnesį.

Šešupė.

Pašnekėlių Kampelis.

445. Kodėl bėgantis žmogus prakaitymas. Prakaitymas abeliai atlieka labai svarbią rolę žmogaus kune. Kuomet, kokių nors priežasčių dėlei, šiluma kuno pakyla augščiaus paskirtojo laipsnio, pagelbon ateina prakaitymas, aiči kuriam šiluma nusileidžia vėl iki reikalingojo rubežiaus.

Kunas nuolat gamina šilumą. Todėl ir odos sklytės, atliekančios prakaitymo organų priedermes, veikia nuolat. Reikia, žmogus nuolat prakaityja. Tačiau paprastose sąlygose pagaminamas šilumos perteklius yra nelabai didelis, ir jis pasiskirsto tarp odos sklytelių, kurių žmogaus kune esama apie 2 milijonų. To prakaitymo mes nejaučiame ir sakome, kad normaliam stovyje žmogus neprakaityja. Visgi net ir tuomet per sklytutes į parą išsiskiria apie 700—900 gramų (1,000 gramų = 2½ svarų) prakaito. Šisai daugumas tulose aplinkybės taciaus gali būti žymiai didesnis. Tos aplinkybės gali būti įvairios.

Tiesioginis kuno šilumos, reikšia ir prakaito, gamintojas yra kraujas. Kraujo tekėjimo greitumas yra ankštame sąryšyje su gaminamojo prakaito daugumu. Juo kraujas greičiau teka, juo daugiau gaminama kune ir šilumos; reikšia, juo daugiau prakaityjama.

Vidujinis žmogaus stovis — tariant, upas — turi dažnai didelę įtaką ir prakaitymą. Kuomet, sakysime, žmogus labai nusigandęs, jį apipila prakaitas. Reikšia, šilumos gaminimas kune tuomet pasidaro ytin smarkus. Jei-gu atsiminsime, kad baimės stovyje žmogaus širdis daug smarkiau plaka, o todėl ir kraujas greičiau teka, tai mums bus pilnai suprantamas šisai keistas pirmo žvilgsniu sąryšis. Dar didesnę įtaką ir kraujo tekėjimo smarkumą turi kuno mąkstini-mai. Todėl besimąkstingais, ar koki fiziską darbą daręs žmogus visuomet daugiau ir prakaityja. Artimiausioji priežastis, verčianti besimąkstingumą ar dirbančio žmogaus kraują greičiau tekėti, yra smarkesnis kvėpavimas. Dažnesnis ir gilesnis kvėpavimas verčia kraują greičiau eiti per plaučius. Greičiau tekantis kraujas pats sušyla ir daugiau šildo kūną. Ypatinai didesnis pasidaro kvėpavimas, žmogui bėgant, kuomet smarki srovė iš prieš-

čio žmogui, tariant, puste pučia orą plančiuosna. Bėgant, kvėpavimas susijungia su kuno mąkstini-mu. Todėl bėgamas, žmogus paprastai greičiau pradeda prakaityti, negu kiti, nors kitą darydamas.

Užbaigiant, paminėtina dar, kad normalis prakaitymas yra žmogui naudingas ir sveikas, kadangi drauge su prakaitu iš žmogaus kuno išeina ir kenksmingi kuni elementai.

00—00

446. Kokių tautų buvo popiežiai ir kaip ilgai viešpatavo? Rymo katalikų bažnyčia šiandien turi savo globoje ir valdžioje daugybę įvairiausių tautų. Tai yra bene viena didžiausiųjų ir daugiausia išsiplatinusiųjų tarptautinių pasaulio organizacijų. Todėl ytin įdomu yra pažvelgti į tai, kokios tautos katalikų bažnyčios gyvavimo bėgyje buvo atstovaujamos popiežių soste.

Pasirodo, kad atskirų katalikų tautų didumas stovi toli-gražai neproporcingaiame sąryšyje su skaitliu popiežių, iš tų tautų kilusių. Skaitant su dabar apatalskajį sostą užimančių Pijum X, katalikų bažnyčia iš viso turėjo 239 popiežius. Tame skaitlinyje italai turėjo 197 savo santautiečių popiežius. Taigi italai užima daugiau negu tris ketvirtadalius visų popiežių skaitliaus, nors katalikų bažnyčioje italai katalikai nei kiek neatstovauja savo skaitliu nuo kitų tautų. Tarp likusiųjų 62 popiežių pirmą vietą užima francūzai, kurių buvo apatalskame soste 15. Sekančiąją vietą užima greikai, iš kurių kilo 14 popiežių. Toliaus eina Syrijos gyventojai (8 popiežiai), vokiečiai (6), ispanai (5), austriečiai ir Afrikos gyventojai (po 2 popiežius). Paskutinįją vietą užima anglų, hollandiečių, šveicarų ir portugalų tautos, kurių kiekviena apatalskame soste turėjo vos po vieną popiežių.

Imant popiežiavimo ilgumą, randama, kad ilgiausiai viešpatavo popiežius Pius IX, kurisai vietnintėlis iš visų popiežių išbuvo soste suvirsum 25 metus. Tikta vienuolika popiežių išbuvo soste daugiau negu dvidešimts metų. Toliaus, 69 popiežiai viešpatavo nuo 20—10 metų; 57 popiežių viešpatavimo tarpas yra apribuojamas nuo 10 iki 5 metų. Trumpiaju negu 5 metus prie katalikų bažnyčios vairo išbuvo 116 popiežių.

447. Iš kur paeina puolančios žvaigždės. Išėję kokią nors gražią naktį pasivaikščioti, besigėrėdami žvaigždėmis išpintu išmargintu dangum, mes pastebime, kad laiks nuo laiko žvaigždutė švystelia ir kažkur tai nu-puola. Apie tas puolančias žvaigždes žmonės visai mano. Vieni sako, kad toje valandėlėje žmogus ant žemės numirė. Kiti gi, atpėnė, sako, kad tuom laiku žmogus užgimė. Mės nesekime tiems, tiesa, gražiems, bet jokio pamato neturintiems aiškinimams ir pažiūrėsim, ką ilgus laikus tyrinėję mokslo žmonės sako apie tą apsiereiskimą.

Puolančios "žvaigždės," arba kaip mės iš ankstyvesnių pasikalbėjimų žinome, puolanti iš dangaus erdvių akmenys yra labai dažnas apsiereiskimas. Paprasta akim paprastai galima gražioje naktyje pastebėti, vidutiniai skaitant, 8—10 puolančių žvaigždžių į valandą. Žiurono pagalba tēniant, matoma daug didesnis skaitli-us. Tų dangaus akmenų puolimas niekuomet neapsistoja. Kartais matyti didelis skaitli-us puolančių žvaigždžių, kartais jįsai yra kiek mažesnis, bet patsai apsiereiskimas niekuomet nepasilauja.

Kaslink tų puolančių žvaigždžių mokslo vyrai, sako, kad tai yra amžini dangaus erdvės skraduoliai-akmenys, kurie kai-kada susitinka su žeme ir, pastarosios pritrūkinti, turi pulti žemyn pas mus. Tokių nupuoliusių akmenų yra randamas didelis skaitli-us. Kai-kada jie būna gari dideli: siekia kelių šimtų svarų. Įvairiuose muzėjuose jų surinkta ištisos kolekcijos. Pavyzdžiui, žinomasai Arabijos mieste Mecca akmuo Kaaba, prie kurio kasmet suplaukia tūkstantinės minios žmonių, kad prieš jį pasimeldus, sakoma, yra, ne kas kita, kaip tikta vienas tokių iš dangaus nupuoliusių akmenų. Senovės laikuose toki nupuolę akmenys žmonių buvo labai garbinami. Užtenka prisiminti akmenį vardu Cybele, kurį senovės Frigijos (vidurinėje dabartinės Maž. Azijos dalyje) gyventojai garbino, kaip visų dievų tėvą. To akmens garbė buvo plačiai žinoma, ir, kuomet orakulas apskelbė tą akmenį palaimos teikėju esantį, karalius Attalus 204 m. prieš Kristaus užgimimą liepė tą akmenį pervežti į Romą, kas ir buvo atlikta su didžiausiomis iškilmėmis. Panašius akmenų pūdavo, ir dabar puola, ant žemės didelis skaitli-us.

Jie skraidžioja, galima sakyti, visuose Visatos kampeliuose, ir tikta labai retam kuriam tenka ant žemės nupulti. Vietomis jų yra daugiau. Žemė laiks nuo laiko užėina ant tokių tų akmenų susitelkimų, ir tuomet matoma apsiereiskimas, vadinamas "puolančių žvaigždžių lietu-m."

Kaslink tų akmenų kilmės, tai esama kelių aiškinimų. Svarbiausią vietą užima ir daugiausia tikėtina yra nuomonė, kad tie akmenys yra ne kas kita, kaip tikta žuvusių planetų skeveldros (Kiti sako, kad žuvusių kometų likučiai). Ačiū kokioms nors priežastims, dangaus kunas subirda, ir paskui joje skeveldros skirja be tikslo begalinėse erdvėse, kol galop neranda sau prieglaudą ant kurio nors dabar gyvuojančių dangaus kunų. Esant milijonams didelių kunų erdvėje, su lyginamai dažnai galėdavo atsitikti taip, kad kurisai nors tų kunų buvo paverstas į skeveldras. Tuom ir paaiškinamas nepaprastai tų skradžiojančių akmenų skaitlingumas erdvėse.

00—00

448. Iš kur paeina anglis? Jei-gu anglis, kurią mės kasdien var-tojame savo pečiuose, galėtų prabilti suprantama mums kalba, tai mės daug įdomių dalykų iš jojo suzinotume. Jisai daug-daug pat-turėjo mums apie senovę, taip giilia senovę, kokios nei musų tėvai, nei tėvų tėvai, nei galop mūsų protėviai nežinojo. Anglis papasakotų mums apie tuos laikus, kuomet ant žemės augo milžinai-medžiai, kokių dabar vargu ar kur užtiktum; apie di-džiulius gyvūnus-žvėris, kurie senai jau iki paskutinių ismirė ir apie kuriuos šių laikų mokslininkai gali sustatyti tikta tolimą, neaiškią vaizdą. Žodžiu sakant, jeigu anglis prabiltų, tai galėtų papasakoti apie tuos, tariant, ste-

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJ: Ačiū ačiū, vyručiai už patarnavimą, bet — Vyrai ir moteris, — vadinasi, visa garbinga visuomenė! Štai jie sako, kad aš nesu tinkamai pasirėdęs ir nevisai gerai išrodau. O aš dėsui paskutinį savo akusną, kad jeigu prieitų prie ženatvės, tai aš greičiau mergą priviliočiau negu būs kuris iš jų. A neteisėb? Tik pasizūrėkit! Ko-gi man trukata?...

buklus, kuriuos žemė matė ant savo paviršiaus šimtas tūkstančių metų atgal, ar, rasi, dar ir seniau, kuomet anglis, kurį mės, be minties apie jojo kilmę, me-tame degantin pečiū, buvo koki nors didžiulio ty senovės laikų medžio dalelė. Jeigu anglis galėtų papasakoti savo daugamžį gyvenimą, tai pasakytų, kokia milžiniška gira buvo toji, kur augo jojo tėvas-medis drauge su daugeliu kitų tokių pat milžinių. Toliaus, jisai papasakotų apie mums nepažįstamą nelaimės re-gyklą, kuri ištiko tuose tolimuo-se laikuose: apie baisiausį žemės drebėjimą, sumaišiusį dangų su žeme, permąniusį ežerų, upių, jurių, kalnų, lygumų ir slėnių vietas, išrovusių milžiniškas gijas, parblokusį jas ant žemės, užpylų-į užnešusių jasias storusius vandens, žemės ir akmenų sluogsnų. Anglis papasakotų, kaip tasai milžiniškas sluogsnis per ilgus amžius negirdėtu-nematytu sunkumu jį slėgė; kaip jisai, žemės gelmėse prisilėgęs, amžinoje tamsoje per tą ilgą laiką išlėto juodo, šjo kietyn ir virto tuom, kuom jįjį rado žmogus-angliakasis, raudamasis giliuose požeminiuose urvuose, ir išnešė buvusią medžio dalelę į saulės šviesą, kurios toji dabar anglim pavirtusi dalelė, būdama giliame savo ka-lėjime, nematė daugiau negu per šimtą tūkstančių metų.

Jeigu išgirstume anglies istoriją, nusistebėtume, kiek daug jįsai prityręs ir "iškentęs."

Jurgis Spurgis.

VIETINĖS ŽINIOS.

ŠIA SAVAITĖ PRASIDĖJO CHICAGOJ MOKYKLŲ CENZAS. DUOKIT ENUMERATORIAMS VISUS ATSAKYMUS TEISINGAI. PASIDUOKIT LIETUVIAIS IR REIKALUKIT, KAD JUS UŽRASYTŲ LIFTUVIAIS.

NEPAMIRSKIT! TAI YRA KIEKVIENO LIETUVIO ŠVENTA PRIEDERMĖ.

10-metinių spaudos atgavimo sukaitytų apvaikščiojimas. Kiekviena tauta svarbesnis savo istorijoj atsitikimus pamini su mažesniu, ar didesniu iškilmingu-mu.

50 metų atgal rusų valdžia sumanė surusinti savo pavaldines tautas lietuvių ir gudus (balt-gudžius), uždrausdama jiems spausdinimą raštų prigimtoje kalboje. Ir tik po 40 metų t. y. gegužės 7 d. 1914 m., buvo leista spauda, arba teisingiau sakant, atgauta per skausmą ir kovą.

Kad paminėti šį svarbų mūsų laimėjimą — atgavimą spaudos, čicagieš TMD, kuopos su kitomis draugijomis bendrai, sek-madienį, gegužio 10 d., Mark White Square svetainėje, prie 29 ir 30. Halsted gatvės (parku-tųje), rengia didelę iškilmę su prakalbos ir koncertu. Programė dalyvaus žymesni Chicago lietu-viai kalbėtojai ir dainininkai: p-ni M. Janušas, p-lė H. Hodeckaitė, p-nai Sarpaliai, Pr. Jakutis, p-lė Rudas, kaitės ir skaitlingas "Birutės" choras, veda-mas p-no A. Pocius.

Visus, kurie įdomauja savo tautos praeitimi ir nori plačiau išgirsti spaudos uždraudimo ir atgaivinimo priežastis, maloniai kviečiame dalyvauti šių svarbių sukaitytų apvaikščiojime.

Ižanga visiems dykai. Su gilia pagarba, Komitetų Nariai Rengejai.

Kur trauks judumuosius pa-veikslius. Pereitame "Lietuvos" numerį buvo pažymėta, kad šią vasarą Chicago SLA. kuopų apskritys žada parsikviesti p. Račiną ir nutraukti Chicago lietu-vius judumuose paveiksluose. Nebuvo pažymėta, kad diena. Dabar antrojo SLA. apskriečio valdyba oficialiai praneša, kad tas atsibus rugsėjo (Sept.) 6 d.

šių metų, Leafy Grove darže. Valdyba labai geistų, kad chica-giečiai kuogeriausiai galėtų šiuose paveiksluose pasirodyti, kad Chicago lietuviams paskui ne-būtų gėda prieš kitas lietuvių kolonijas, kur šie paveikslai bus rodomi. Todėl apskriečio valdyba šiūmi kreipiasi išlaiko prie visų Chicago draugijų ir organizaci-jų, kad tą dieną nerengtų jokių piknykų ir pasilinksminimų, nes norima tą dieną turėti kuodaugiau lietuvių, kuriuos nuėmus judumuose paveiksluose, paliksim ateinančioms gentkartėms amžiną paveikslą, kaip mės chieagiečiai šiais laikais darbuojamės. Smul-kesnės žinios apie šitą iškilmę bus pagsarsintos vėliaus.

Antrojo SLA. Apskriečio Valdyba. Nori pamatyti kas drūciausis. Diktokas burs lietuvių-drutolių yra Chicagoje. Nekurie iš jų jau nemažai yra pagsarę kaip profesionališkai ristikai ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp amerikoniškų atletų. Pirmasai lietuvis-drutolis, kuris Chicagoje pagsarėjo prieš 7 metus, buvo Antanas Baladinskas, kuris turi tą garbę, jog iki šiolio jo dar nei vienas lietuvis-drutolis neparito. Prieš apie du metus jis prisilino iš ris-tynių ir maž-daug laikės nuošal-liai, pasilaikydams tokiu būdu lyg ir lietuvių čempiono (drutolius vyro) vardą.

Tačiau šitai Baladinsko garbė nedavė užmigtai kitam lietuvių drutoliui, "drapiežnam" ristikui, Juozui Bancevičiui, kuris jau nuo kelių metų tykojo, kad Baladin-skiui garbės vainiką nuplėšti. Baladinskis, sakoma, vis nenorėda-vo su Bancevičium imtis, saky-damas, kad tu, girdi, parisk pir-miaus tą-ir-tą, ir vėl tą-ir-tą; tada jau su tavim risuos. Bancevičius kantriai peregė per visą šerengą bandymų, paritė visą ci-lę kitų drutolių, pakol pagalis neprisiartino prie Baladinsko, kuris šiūm kartu jau negalėjo atsisakyti. Todėl ir surengta ris-tynės Freiheit Turner Hall, ant Bridgeporto, kurios atsibus gegu-žio 20 d.

Abudu ristikai yra nuo 18-tos gatvės kolonijos: Baladinskas gyvena ant 19-os gatvės, o Bancevičius prie 1836 So Halseid st. Baladinskas yra 28 metų amžiaus ir sveria 175 svarus, Bancevičius yra dvimė metais jaunesnis ir sveria 158 svarus. Kas matė pir-miaus Bancevičių ristinę, tas pranešauja, kad ir dabar, suki-bus tokiem dviem priešam ant matracų, bus ko pasižiūrėti.

Apert šių dviejų, tą pačią die-ną risis ten pat dar Petras Katauskas, dar jaunas ristikas, bet, sakoma, nemažiau smakus už Bancevičių, kurio mokytinui jis yra. Katauskas risis su Rolevi-čium, lenku, kuris turi visos Amerikos čempiono vardą tarp ristikų 140 svarų sunkumo. Ža-da but ir kitų svetimantų risti-čių.

Dramos vakaras. Pereitą ne-dėdienį šv. Jurgio parapijėnė svetainė Dramos draugija užba-

gė savo teatralių šių metų sezonų pasfatymu melodramos "Užburti Turtai." Sezonas užbaigimas ne-darė gero įspūdžio: publikos prisirinko visai mažas skaitlius, ir salė išrodė apituštė. Draugija tu-rės, sakoma, nemenką nuostolį. Kaslink gi paties vaidinimo, tai reik pripažinti, kad jis buvo ver-tas skaitlingesnės publikos. Iš pirmos pažiūros metėsi akin tai, kad šioj draugijoj yra žymių ar-tistiškų talentų: jau nekalbant apie musų užsitarnavusį komiką, p. B. Vaitiekuną. Drama gali pa-sigirti ir tokomis žymiomis spė-komis, kaip: J. Briedis, P. Sir-vinskas, Sankunas, L. Žilvičiūtė ir Montvilutė, — kurių visi daly-vavo šiame vakare. Ant geros scenos, tinkamai prisirengę "susi-lošę," jie galėtų duoti spektaklių, tikrai vertą pamatymo. Dėja, ir vieno, ir kito šiame vakare ne-buvo. Už scenerijos nedateklus, suprantama, draugijos negalima kaltinti, nes tas nėra jų galėję prašalinti. Užtai už antrąjį, t. y. už stoką gero susiderinimo loši-me, galima būtų parugoti. Nuo Dramos draugijos truputį dau-giasis reikia įjūama negu nuo ki-tų, "taip sau" teatralių ratelių; pagalios, turint svarbiausią daly-ką, — geras artistiškas spēkas — apsileisti ir siūsti, jas ant scenos nesuderintas, tai išrodo lygiai taip, kaip lieptum Kubelikiui, Pa-derevskiniui ir Hofmanui sykiu griežti ant nesuderintų tarp sa-vės instrumentų.

Ir šiame vakare galėjai gėrėtis atskirais lošėjais, bet, susidurus jiems kruvon, tuojau jos pauzo-ris mikčiojimai, kurie gadino abelą įspūdį ir liudijo apie tai, kad rolės nebuvo tinkamai "iš-kaltos," neigi "scena tinkamai tarp lošėjų padalinta," o kad iš tokių nedateklų išsisukti, reik to-kių artistų, kaip Vaitiekunas, — kitiems nesiseka tai slidžiai pa-daryti.

Šiame lošime be mažiausio, ga-lėtum pasakyti, užmetimo atliko savo rolę p-lė L. Žilvičiūtė (Ele-na): ji moka ne tik suprasti, bet ir "persimti" savo rolę, išstamė aiški ir tinkamai akcentuota, ju-dėjimai neperiorsuoti, — visa kas, kas reikalinga tikrai gerai ar-tistei.

Vaitiekunas (smuklininko ro-lė) lošė, kaip visados. Kad jis savo rolės šiūm sykiu tinkamai nemokėjo, užtai galėtum galvą guldyti, bet jis senas "scenos vil-kas," ir jį tame nelengva pagau-ti: jis taip su scena apsispręs ir rankovėj visados turi tiek įvairių "trikų," kad publika vargiai ka-da nors gali dasiprasti, jog jis "suka" ne pagal savo rolę. Šiame vakare užsitarnauja dar pažymė-jimo Pr. Širvinskas (seno kareivio rolę), kuris ypatingai geras buvo pradžioj ir viduryj, bet daug stipnesnis pabaigoj; J. Brie-dis, kuris įgijo sau vardą drama-tiškomis rolėmis, šį kartą pasiro-dė "pusgalvio-Pranio" rolę ir, trumpai tariant, geresnį pusgalvį vargiai surastum. Užsielėjio pa-žymėjimo taipgi p-lė M. Mont-vilutė (Lidijos rolę) ir p. J. Sankunas (Vladislovo rolę).

Nuo West Side. Balandžio 30 dieną Meldazio svetainėj buvo susirinkimas vietinių parapijų, iš kurio matyti, kad ir ant West Side prasideda varžytinės tarp vietinio klebono ir parapijų. Susirinkime išreikšta nepasiganė-dinimas nekurius vietinio klebo-no pasielgimais ir nutarta: 1) su-šaukt abelą parapijos mitingą, kurio jau nebuvo per 4 metus, 2) reikalauti, kad parapijonis pa-tįs rinktų parapijos komitetą, 3) kad parapijos turtas būtų pa-rapijonų rankose, t. y. komiteto kontroliuojamas. Šiuos reikalavi-mus nutarta priduoti klebonui, o jeigu jis su jais nesutiktų, tai nutarta kreiptis prie vyskupo. Susirinkime buvo renkami ir pa-rašai.

Gegužio 1 d. ten pat buvo surengtas gražus vakarėlis tos dienos paminėjimui. Vakaro ren-gėjis buvo D.L.K. Keistuko dr-ja, ir pelnas buvo skiriamas West Side Liet. Viešamam Kny-gynui. Ši draugija kasmetai pa-rengia vakarėlį ir pusę jo pelno skiria knygyno naudai.

Esikulapas.

West Sideje pereitą nedė-dienį 28-ta TMD. kuopa buvo surengusi vakarėlį Meldazio sve-tainėj. Lošta 3-jų aktų dramą "Žmonės" ir 2-jų aktų komediją

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirtiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimtys bagociausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigus taupinimui nuo vieno dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentų metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago, iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pas portus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias būdas vedimo rokundų biznyje. Jokiais biznierių be banko čekių negali šių dien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovievrenastis, ir visokius kitus rejeentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiansiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti visus savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarininkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtryčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

MEXIKO KARŠ ATLASAS.

(Atlas of the Mexican Conflict).
6 spalvomis spausdintas 11x14 col.,
16 pusl. gražus atlasas, specialiai yra
svarbus kiekvienam, kuris tik skaito
laikraščius ir mato pasibaigusius
žinias iš Meksikos. Šitas atlasas yra
geriausių rankvedžių susipatinę su
ta šalin, kurioje nuolat verda re-
volucija ir lieja žmonių kraują.
Apie Meksiką, čia telpa dar: Šturi-
nės Amerikos, Suvien. Valst., Vidu-
rinės Amer., Piet. Amer. ir Panamos
su jos milžinišku Kanalu žemėlapiu.
Kaina 25c.
Užmokestį galima prisijusti pašto
markėmis, adresuojant:

M. J. DAMIJONAITIS,
903 W. 33rd st., Chicago, Ill.

KALBĖME VISI ANGLISKAI
Tiktai prie mūsų gali kiekvienas
išmokti angliskai, nes mūsų metoda
yra tikrai tam sutvarta dėl lengvo
išmokimo angliskai.

Mes gvarantuojame išmokinti la-
bai trumpame laike arba sugrąžinsime
jums visus pinigus be jokios rusty-
bės. Taigi, nepalieskite šios naujin-
gos progos, bet užsirašykite tuojau,
o trumpame laike šnekėsime angliskai.
Užsirašyti galima tik iki gegužio
(May) 11 d. O'roso valandos: nuo 8
ryto iki 9 val. vak. Nedėliomis: nuo
10 iki 3 po pietų. Kreipkitės pas:
Waitches Bros.

1741 W. 47th st., Chicago, Ill.
Antros lubos iš priesakio.

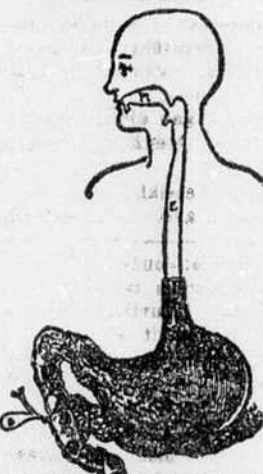
TURTAS GERĄ ŽEMĘ.

Didžiausioj Lietuviškoj Kolonijoj
Wisconsin, žemė labai gera, netoli
nuo miestelių ir geležinkelio, parduo-
dam išdirbtas farmas su būdinkais. Ir
neišdirbtą žemę: pigiai ir ant lengvų
išlygų.

Perkanties žemę, duodam darbo,
katrė reikalauja, visuomet: vasar-
ą ir žiemą; nereikia daug pinigų
turėti važiuojantiems ant farmos gy-
vent. Atsisaukite tuojau, mapos žem-
ės dovanai, perkantiems kelionės
kaštus apmokame.

Chas Zekas & Co.
136 N. La Salle st., Room 214,
Chicago, Ill.

TIKRAS SALTINIS SVEIKATOS.

Didesnė dalis ligų, pačių nuo maisto ir pilvo.
Pilvas yra svarbiausia dalis mūsų kūno.
Maistas yra medžiaga, kurią mūsų kūnas
turi. Todėl yra labai svarbu sveikatai, kad ne tik
maistas, bet ir pilvas būtų gerai.

Blogas maistas sukuria gali ir geriausi pilva-
i pagimdo daugelį pavojingų ligų. Tie tik ligai
ir sveikata gyvena, kurių pilvas yra geras. To-
dėl, jeigu tik pajaučiate kokią nors nemalonią pilvo,
jeigu vidurių kietis ir nedidra reguliariai, jei-
gu jaučiate abėla nusilpimą ir apstingimą,
tai vartokite tuojau **SALTARAS BITTER**,
kuris suteiks jums greitą palengvėjimą ir ap-
saugos nuo aršesnių pasekmių.

SALTARAS BITTER galite gauti visose
aplikose ir vaistuose, o jei negalite jo gauti,
tai reikalaukite nuo:

Salutaras Chemical Institution
4614 So. Wood st., CHICAGO, ILL.
Telephone Yards 4780.

J. J. STASULANIS.

**PRAKTIŠKAS ISDIRBEJAS IR PARDAV-
JAS MUZIKALISKŲ INSTRUMENTŲ.**

Turin krautu-
vė dirbtuvė muzi-
kaliskų instrumen-
tų. Dirbo naujus
ir gerai patalau-
seus instrumentus.
Nesukreipkit
prie agentų, ku-
riems už patarna-
vimą turite moki-
ti: kreipkitės at-
dai ir mano dir-
tuvė, bus jums pi-
giau. Turite 10
metų praktika ir
palidindimui iš Ro-
sijos. Voleitės ir
Amerikos, kad dar-
ba atliktu kuogeriausiai. Mano krautu-
vė yra didelis pasirinkimas įvairių muzikališkų instru-
mentų, ir mano kainos daug pigesnės kaip li-
tų. Jei pirkę nebutų kuom nors užsienė-
das, as permainau, arba patalau uždėk. Savo
darbą gvarantuojau.

J. J. STASULANIS,

3231 S. Halsted st., Chicago, Ill.

APGARISINU

visiems lietuviams, kad aš, gyvenda-
mas ant savo ukės Mich. valstijoje,
pažėmėjau, jog daug mūsų tautiečių
atvažiuoja ir perka ukės per visokius
agentus

Aš pasirengiau visiems patarnauti
ir galiu prirodyti, kur pigiau žemę
pirkti šioje aplinkėje, kuri dau-
giausia lietuvių apgyventa.

Taigi, gerb. tautiečiai, norėdami
pirkti ukę didžiausioje lietuvių ko-
lonijoje, malonėkite, kreipkitės prie ma-
nės laišku, o aš suteikšu jums galu-
tiną atsakymą į jūsų užklaimus.

Mr. A. Zabela.

Box 1, on Paacock, Mich.

GERIAUSIA SOKIŲ MOKYKLA

CHICAGO.

Tango, One Step, Three Steps,
Dream Waltz ir kitus sokius, lie-
tuvius ir angliskus, išmokiniu
ir trumpu laiku už mažą prekę.

As apsimu išmokinti sengis ir jaunus.
Kas tik gali pavaikšioti, tas gali ir
sokti išmokti. Sokti nemokėdamas,
žmogus neturi saviję ramumo nei
linksmybės. Norinčių mokintis mel-
džiu atsiklankyti seredoj ir subatoj,
nuo 8 iki 11 val. vak. Town of Lake
Turner Hall, 46th ir Wood sts., Chi-
cago, Ill. Ant 3-čjų lubų.

Maloniai kviečiu jaunuosius ir my-
linčius pasisukti. Bus patiekiami gra-
žūsiesi šokiai. Neužmirškite: kiek-
viens seredos ir subatos vakarą nuo
8 iki 11 valandų.

Telephone Yards 550.

Prof. F. L. Jankauskas.

F. A. JOZAPAGIO APTEKA

Telefonas Yards 155 ir Yards 551.

Užlaikome tik geriausius vaistus.

Ypatina atyda atkreipiame į gerą iš-
pildymą receptų. Reikalui esant, mei-
dijame pas mus kreiptis.

Jaunius tik tiem atsimame, kurie pri-
simcia už 2c. stampą.

F. A. Jozapagis, Aptiekos Prekurius.

3601 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir
vyrų. Speciališkai gydo limpančias, už-
sisėjęusias ir paslaptingas vyrų ligas.

TĖMYKITE!

Turėdamas \$500.00, gali įgyti namą
prie So. Halsted st., beveik priešais
naujai statomą teatrą. Gera proga
lietuviui įgyti namą su mažais pin-
gais, biznevoj vietoj ir prieig to labai
pigiai. Kreipkitės platesnėma ži-
doma:

A. OLSZEWSKIO BANKA.

\$10 DOVANAI \$10

Kožen vienam, kuris iškirps šitą straipsnį ir atsineš į mūsų ofisą ir pirks Lotą nuo mūsų kompanijos, tai bus
priimtas vieton \$10.00 prie pirmo įmokėjimo už Lotą.

Tik vienas šitoks kuponas bus geras kiekvieno loto pirkimui ir tik iki birželio 1-mos dienos.

LOTAI PIGUS LOTAI NAUJOJ LIETUVIŲ KOLIONIJOJ

Lietuviai jau pirkio 20 Lotų dėl bažnyčios, kurią pradės netrukus budavoti už Western ave., tarpo Kedžė
ir Archer aves., Chicago, Ill.
ŠITOJ APIELINKEJ CRANE KOMPANIJA BUDAVOJA DIDŽIAUSIUS FABRIKUS, KURIE KAŠTUOS
\$20,000.00.

LOTŲ PREKĖS PO \$300.00 IR AUKŠČIAU

kuriuos dabar parduodame ant visal lengvų išmokėjimų.
VIRSMINĖTOS PREKĖS ANT LOTŲ BUS PAKELTOS PO \$50.00 ANT KOŽNO LOTO NUO BIRŽELIO PIR-
MOS DIENOS.

Ant tų Lotų jau yra cementiniai sėdėdėi sudėti ir pilnai užmokėti. Taipgi suros, vanduo ir gasai jau yra
pravesta. Prie pat McKinley Parko. Cystas ir sveltas oras dėl gyvenimo.

Nelaukit ir neatidėliuokit ant rytojaus, bet važiuokit šiądien ir pirkit sau pulkų Lotų, nes dabar yra pati ge-
riausia proga pasiskirti kampinius Lotus dėl biznų, ir dėl gyvenimo prie pat Parko, kolel dabar dar pigiai parduo-
dame. Kitą metą nei už dvigubus pinigus nepirksit tokių Lotų.

MES UŽMOKAME VISUS KELIONĖS KAŠTUS TIEMS, KURIE IS KITŲ MIESTŲ, PIRKS LOTUS NUO MU-
SŲ KOMPANIJOS.

Dėl platesnių žinių kreipkitės ypatingai arba per laiškus žemiaus parodytu antraštu:

WESTERN REALTY CO. Co-Part

4616 S. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. Tel. Drovers 2054

ANTANAS VISBARAS

Parduodu namus ir lotus po
visą Chicago. Apraudžiu na-
mus ir rakandus nuo ugnies ge-
riausiose kompanijose, kaip Roy-
al, North Western ir kitose,
kurios turi po keletą milijonų
kapitalo. Taipogi parduodu far-
mas po visą Ameriką ant labai
lengvų išmokėjimų. Duodu pa-
skolas ant pirmo mortgage.

3112 So. Halsted st.,
CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 3159.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Offisas

1725 West 18th Street

Tarp Paulina ir Wood gat.

Phone Canal 1203

Valandos:

nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.

Nedėliomis

nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija

5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:

tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

PASLAPTYS

Ar žinau kas tamstai užslėpta.
Jauku nori viską žinoti, tai nu-
sipirk tuojau šitą knygą su
170 aprašymų ir 50 paveikslų.
Joje aprašoma paslaptys visų
stebukladarių, monininkų, stuko-
rių, kazarininkų ir kitų. Aškliai
ir suprantamai išaiškina visas
jų gudrybes, taip, kad tamsta
galėsi viską padaryti ir busi-
mylas kaip gausi žmogus.
Tai yra viena iš geriausių kny-
gų, kurios niekur kitur negali-
ma gauti. Gražiais audimo ap-
darais \$1.50.

J. SINKUS,

3130 S. Halsted st., Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliškioskalbos moky-
tise mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaiku Draugas arba kaip moky-
tiskaitlyti ir rašyti be mokyto-
jo..... \$1.50

Naujas Budas mokytis rašyti be
mokytojo..... \$1.00

Aritmetika mokinimui rokun-
dų, su paveikslais (apdaryta)..... \$1.50

Vieno \$1.00

Kas atsiųs iškirps šitą apgarai-
nimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per
money order, tai gaus visas 4
knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Priešai A. Olszewski Banką

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Priešai A. Olszewski Banką

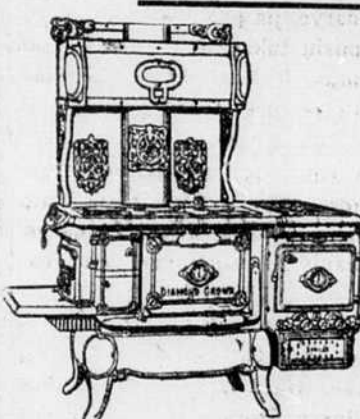
ISRADIMAI

Kurį jokiame kataloge ligišol
nebuvo. Mes, matydami daug
ko trūkstam kituose katalo-
guose, pasistengėm išleisti nau-
ją su naujaisiais išradimais
tinkamais vyrams ir moterims,
su paveikslais ir 370 aprašytų
reikalingų dalykų, visokių pata-
rių, receptų ir knygų. Yra
tas viskas kas tik žmogui rei-
kalinga. Kas prišius dešimtu-
ką gaus katalogą.

J. SINKUS,

3130 S. Halsted st., Chicago, Ill.

FURNICIJAI

Geriausius Fur-
ničius, didžiau-
siame pasirinki-
me ir pigiausio-
mis kainomis
rasite
lietuviškame
Store:

SO. HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia rasite geriausius pečius anglinius, gazineis,
puikiausias Lovas, Stalus, Sofas, Kėdės, Karpetus ir
viską o viską kas tik parėdymui ir užlaikymui namų
reikalinga.

Šis štoras turi savo locną namą, randa jam nieko
nekaštuoja, o tavorą perka už gyvus pinigus, stačiai
iš fabrikų, todėl gauna geresnį tavorą ir žemesnes kai-
nas, ir užtai savo kostumeriams gali pigiau parduoti,
kaip kiti štorai.

Šis štoras parduoda furničius už pinigus ir ant iš-
mokėčių, ir pristato į visas dalis Chicago miesto ir
kitus miestus ir farmas.

Reikalaudami tikrai gerų Furničių, rasykite mu-
mi arba ypatingai atsiklankykite į mūsų štorą.

Mūsų štoras yra atviras ir vakarais: Utar-
ninkais, Ketvergais ir Subatomi iki 9 valandai.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

28-29 SUSIVIEN. LIET.

AMERIKOJE SEIMAS

IVYKS WATERBURY'JE, CONN.

24 iki 30 d. Gegužės mėn., 1914 m.

Siuo kreipiamasi į visus SLA. na-
rius, ypatingai į kuopų valdybas ir
organizatorius, ir šlaip į geros valios
ir Susivienijimui užjaunčius žmo-
nes, kad jie visl, sujungtomis speko-
mis pasidarbuotų per tuos likusius tikl
Selmui 2 mėnesius, idant galėtume
pasitikti 28-tą-29-tą Selmą su di-
džiausiu džiaugsmu.

Nuo pereinio Seimo Susivienijimas
Lietuvių Amerikoje labai žymiai pa-
kilo narių skaičiumi, bet mes norime
dar augčiau jį pakelti: NORIME
BUSIANTIS SEIMAS BUS MUSŲ
PASITIKTI SLA. SEIMA SU 10,000
DŽIAUGSMO SUEIGA!

Informacijų klauskitės SLA. Centro Adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

NARIU! Iki tam skaičiui nelabai
daug tetrūksta.

Subruskite, vyrai ir moters! Nie-
ko nėra negalimo tiems žmonėms, ku-
rie dirba idėjai! Stokite darban, pri-
rašinėkite naujus narius ir parodyki-
te savo tautai, jog jūs, SLA. nariai,
esate verti dides pagodomės ir už-
sipelnot su garbe nešioti tos organi-
zacijos vardą!

PAKILKITE, KAIP VIENAS, O
BUSIANTIS SEIMAS BUS MUSŲ
DŽIAUGSMO SUEIGA!

Informacijų klauskitės SLA. Centro Adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TELEPHONE DROVER 1924

Geriausia Akršerka

O. Jonikienė

3364 S. Halsted St.

(Kampus 34 tos)

Chicago, Ill.

Telefonas Humboldt 4632

Atdara Dieną ir Nakti.

L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.

Rusiskai-Turkiškos ir vi-
sokių rūšių maudyklės.

1914-1916 W. Division Street

Arti Robey st.

Taipogi Rusiskai-Turkiškus maudyklių
kambariai ir moterims.

Barzdaskutylka kruvoje. Chicago.

Kiekvienas gali išmokti barbery-
tės trumpu laiku ir galite padaryti
pauką kol mokinatės. Ra

RUSIJOS VIENITĖS TIESIGINĖ RUSIJOS
AMERICOS LINIJA TARP KANADOSGreičiausi, Puikiausi, Didžiausi
dešimtys paslaugų linijai tarp Europos
ir New York ir nuo New York iki Rot-
terdam ir Liverpulo. Vidutinis laivas. Keičiasi
prie A. E. Johnson & Co., Gen. Pass. Agents,
37 Broadway, New York, N. Y.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo
seniausios iki naujausios
laidos, pilnas naujas katalogas,
80 pusl., bus pristatytas DYKAI.
MYLETOJAI MUZIKOS, čia gali gauti
gerų muzikališkų instrumentų
katalogą, įvairiausių armonikų,
koncertinių klarnetų ir t. t.
Kasmet man laiką, paminėk laisvą
KATALOGĄ pristatyti, ar abu kartu?
Reikalingi knygių platintojai agen-
tai iš mažesnių miestelių, pardavinėti
knygas ir laikams popierius. Adresas:
J. M. JAMJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

JUBILIEJAUS NUMERIS.

Laikraščio jubiliejaus numeris ir
pateis jubiliejaus numerį galima tik
sienų iki 15, 25 ar 50 metų. Toks
tai retas atsitikimas.
Je ne matyt, tuo yra žymus, kad
didesnis lietuvių skaitytojų "Katali-
kai" sulaukė 15 metų jubiliejaus ir
išleido specialų jubiliejaus numerį, pilną
pažintųjų ir išdėstytų raštų. Amžinos
sąlygos, šiuo numerį yra anketa-
klausimas "Kas lietuvių buvo svarbiau-
siai lietuvių kultūrai padėję Ameri-
koje".Šis jubiliejinis "Katalikas" numeris
išleistas privatu įspūdiu. Už
10c bus pristatytas kiekvienam. Reika
laikyti: nuolat, kol neturite.
Pasirūpinkite adresuotie:
J. M. TANANEVIČIA,
3246 So. Morgan St., Chicago, Ill.28 metų senas laikraštis
VIENYBĖ LIETUVININKŲ
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių ži-
nių iš Amerikos, Europos ir viso pasaulio, o
prenumeratui kašiuoja metams tik \$2.00;
pusel metų \$1.00. Užsiregistruokite; metams
\$3.00; pusel metų \$1.50.RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.Gabus
Studentasviename didžiųjų
Vokietijos Univer-
sitetų — kurie yra
pagarsėję aciu sa-
vo rašdugniams ir
pageibingam mo-
derniskam mokymui — niekuomet nemano apie
mokymąsi, neturėdamas prie rankos stiklo įkve-
piančio, gyvybę suteikiančio malt alaus ir tėvynės
apynių — alaus tolygaus su

ALMA MATER

Šis visus viršijantis puikus alus, nesulyginamo skanumo, smarkumo ir ty-
rumo, yra pasekme priirto pusės amžiaus praktiško "Alaus Žinojimo"
sąryšyje su pačiais vėliausiais įrengimais, žinomais alaus darymo moksle.
Pašaukite Calumet 5401 "Tuojaus Dabar" ir turėsite nugalėtoją namon
dėžę "Tu-Tuojaus."McAvoy's Malt Marrow yra specialiai padarytas iš sėklo ir apynių sveikatos pastatymui ir pataisy-
mui. Puikus tonikas ligoniams ir seniems. Gaukite nuo savo aptiekoriaus.

McAVOY BREWING CO., CHICAGO

Turek Savo Namuose
Geriausią Degtinę* (arielką) jei
nori būti sveikas ir turėti kuom
pavaišinti savo mylimą svečią.
Daktarai rekomenduoja už geriau-
sią degtinę

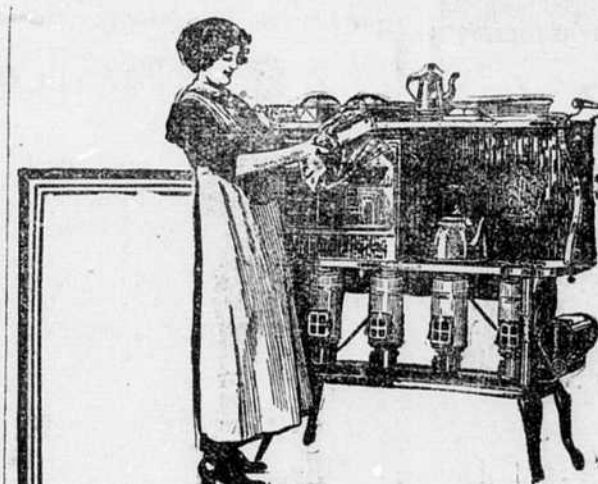
S-O-L-O Rye
Kaipo Skanų, Tvirtų ir sveikų gėrimų
Geriausieji patirpinanti, priimta, skani
ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Salunuose
STRAUS BROS. CO. Ikdibėjai, DEPT L. CHICAGO, ILL.
216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuvių agentai

Pigumynai vyrų ir jaunikių aprėd.

Naudų, ant užsakymo padaryti pavasariniai
"jutai, vilnoniai, po \$35, \$45 ir \$50, dabar par-
siduoda nuo \$10 iki \$20. Devėti stultai, kurie
buvo padaryti už \$40 ir \$50, dabar parduoda
už \$5 ir augščiau.Didelis pasirinkimas ant užsakymo padaryti
kelnių, padaryti už \$4, \$5 ir \$6, dabar parsi-
duoda už \$2.50.Specialūs kumai ant kupurų ir valizų drabu-
žiams.

Paduoti užsakymai veikia aprūpinama.

S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ ŠTORA
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Kiekviena-Moteris Privaletų turėti nuosavą

New Perfection
Oil Cook-stoveJisai reiskia švarią, vėsą virtuvę, mažiau darbo ir geresnį
kepimą.
New Perfection pečius visuomet yra gatavas vartojimui.
Jokių malkų nereikia kirsti—jokių pelenų nešioti—jokių
dumų—jokių suodžių. Padarytas su 1, 2, 3 ir 4 degtuvais;
rankšluočiu grėdos, nuleidžiamos lentynos ir t. t.
Geriausias aliejus New Perfection pečiams— by pečiu arba
lampa—yra Perfection Aliejus. Pas vertelgas visur.**STANDARD OIL COMPANY**
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.ANTANAS A. ŠLAKIS
ADVOKATASVeda visokias bylas, civiliškas ir kriminališ-
kas visuose teismuose (suduose). Peržiuri
obstruktus ir padirba visus kitus legališkus
dokumentus.MIESTO OFISAS: Room 1014 Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
CHICAGO
Telephone RANDOLPH 5246BRIDGEPORTO OFISAS:
3255 So. Halsted Street
(Priešai 33-ą gatvę)
VAKARAI: nuo 7 iki 9 val.
iš. iriant nedėliai
Telephone DROVER 5326

KIEKVIENAS GALI BUTI FARMERIŲ.

Siaurinėje Louisianoje, vietoje, kurią ganta turtingai apdo-
vanojo, atsidero nauja lietuviška kolonija. Vaisinga žemė yra
prie geležinkelio ir prie miestų. Vieta labai puiki. Klimatas
sveikas ir malonus. Prekės labai mažos ir išlygos mokyjime
prieinamos ir bėdžiausiam žmogui. Nepraileisk progos tapti
neprigulmingu ir tuojaus kreipkis artimesnėms žinioms pas:**A. VISBARAS & CO.**3112 So. Halsted St., Chicago, Ill.
TELEPHONE YARDS 6159

"JAUNOJI LIETUVA"

ILIustruotas LITERATūros, MOKSLO
VISUOMENES MENESINIS
LAIKRAŠTIS.Išėjo iš spaudos jau antras numeris.
"JAUNOJI LIETUVA" laikosi bepartynės pažangiosios pakraipos.
"JAUNAJAI LIETUVAI" sandarininkauja, prižadėjo ir pakviesta
sandarbininkauti beveik visi pirmaeiliai mūsų poetai, beletristai,
mokslininkai, publicistai ir t. t."JAUNAJA LIETUVA" leidžia bendrovė, inkorporuota pagal Illinois
valstijos tiesas.Kiekvienas, kuris užrašys nemažiau kaip tris metinius prenumera-
torius "Jaunajai Lietuvai" gaus dovanų 6 knygas V. Kudirkos
rašty, T. M. D. Išleista."JAUNOJI LIETUVA" kainuoja metams \$3.00, pusel metų \$1.50,
pavienis numeris 25 centai.

Visa ką siųskite antrašu:

"JAUNOJI LIETUVA"

4611 SO. PAULINA ST., CHICAGO, ILL.

Rusiskas Dvierennastis,
Pasportus, Affidavitus,
Kontraktus Pirkimo Namų ir
Biznių ir Visokius kitus Rejenta-
liškus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALISKAS BIURAS

Išskolektuoja vekselines paskolas, algas, da-
les ir pinigus, paliktus kitose bankose Ame-
rikoje ir Europoje greitai ir pigiai.**LIETUVOS REJENTALISKAS BIURAS**
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:

Užtikrinami, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Garsinkitės visi "Lietuvoje"

Bell System

TIKRAS ŽINOJIMAS rinkos padeji-
mo yra didis patogumas fermeriui,
parduodant savo javus.Išmintingas farmerys sužino nuodug-
niai apie stovį tolimų rinkų, dažnai pasitei-
raudamas apie tai per Long Distance tele-
foną.Todel jis žino, kuomet yra geriausias
jam laikas parduoti ir tokiu budu jis ga-
li gauti už savo produktus augščiausias
kainas,Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Telefonas Yards 3162

Dr. A. L. Graičunas

GYDO ĮVIRIAUSIAS LIGAS

3310 So. Halsted St. Chicago, Ill.

K. ZURAITIS
PIRMAEILINIS BUFETASSultas alus, gera deg-
tinė, kvepianti ciga-
rai. Prima svečius
: kuosiudingiausiais :
3200 O. HALSTED ST.

Ar matei kada nors laikraštį

"DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių
didžiausio formato, vedamas ge-
riausių redaktorių. Rasi jame
geriausių raštinių raštų ir vi-
sokių žinių iš Lietuvos, Amerikos
ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS"
gėdina svarbiausius gyviusius
lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atleina metams \$2, pusel metų \$1

Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50

Rašysami laiškus adresuotie:

DRAUGAS PUB. CO.

2534 W. 67th St. Chicago, Ill.

Naujas Savaitin's Laikraštis
"ATEITIS""Atetis" yra bepartyniškas laik-
raštis, tarnaujantis jaunimo
ir kultūros reikalams. Tal-
pina daugybę įvairiausių ži-
nių. Didelio formato, 8 pusl.
Kaina tik \$1.50 metams, o
85c. pusel metų.
"Atetis" išleidinėja bendrovė, in-
korporuota ant \$25,000. Da-
bar laikas užsirašyti "Ateti-
ti". Reikalaukit vieno nume-
rio pažirejimui uždukyti.

Adresuokit taip:

"ATEITIS"

366 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

DU-KART NEDELINIS LAIK-
RASTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

,, ,, pusel metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

Geriausia Gyduolė
PLAUKAMSsustiprina skėpą, aujodina skėnis,
plaukus padaro sveikus, blizgančius,
yra geriausias vaistas nuo Dandruff
"Jusky". Vartojant du ar tris kartus
į šauntę, sustiprina plaukų stiprumą.
Trinkite gerai į skėpą, ant skėny
kas antra ar trečia diena.
Prekė 50c. ir \$1.00.**F. A. POSZKA'S PHARMACY**

3121 So. Morgan Street

Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gatvė.

(Gydomas visos optikos.) CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. Glaser

Siuomi apreiškiu pagodotai visuo-
meniai, jog esu seniausias gydytojas
ant Bridgeporto, praktikuojant per 23
metus, perkėliau savo ofisą ir gyven-
mą į savo ločną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais

judais gydymo. Visus ligonius steng-
siuosi užganėdinti kaip ir lig šiol.

Pastikėdamas, jog gerbiama publika

ir toliau mane rėms, esiu namie ant

kiekvieno pareikalavimo dieną ir nak-
tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-
tery ir vyrų ir užsidentose ligose

Darnai visokią operaciją.

Lietuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Seniausia Lietuvių uželga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo

skyriaus gėrimus ir kve-
penčius cigarus ir**Grazią Naują Svetainę**Susitinkama, vestuvėms, ba-
liams ir t. t. Širdingas priėmi-
mas ir broliška roda kiekvienam**8253 Illinois St., Kertė 33rd**

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114

Telephone Franklin 1175

Lietuvių advokatas, baigęs teisinių mokslų A me-
rikoje. Veda visokias bylas civiliškas ir cri-
minališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 1123 S. Halsted St., arli 31-mo

Telephone Yards 2394